

NR 2/2016

ZESZYTY EDUKACYJNE
PROGRAMU MAŁY MISTRZ

GRY I ZABAWY Z EDUBALLAMI

**PRZEWODNIK DLA NAUCZYCIELI EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ I WSPÓŁPRACUJĄCYCH
NAUCZYCIELI WYCHOWANIA FIZYCZNEGO REALIZUJĄCYCH PROGRAM MAŁY MISTRZ**

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

**DOLNY
ŚLĄSK**

■ Nagroda Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za eduballe

9 grudnia 2016 roku Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego Jarosław Gowin wręczył nagrody za osiągnięcia naukowe, naukowo-techniczne, całokształt dorobku oraz za osiągnięcia w opiece naukowej lub dydaktycznej.

Nagrodę zespołową Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za osiągnięcia dydaktyczne obejmujące innowacyjne metody prowadzenia zajęć dydaktycznych i nowatorskie przygotowanie materiałów dydaktycznych otrzymali pracownicy Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu w składzie:

- dr hab. Andrzej Rokita prof. AWF
- dr Tadeusz Rzepa
- dr Ireneusz Cichy

Nagrodzony zespół przygotował koncepcję wykorzystania piłek edukacyjnych eduball w edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej. Popularyzuje wykorzystanie tej innowacyjnej metody, wspomagającej rozwój motoryczno-intelektualny uczniów na pierwszym etapie edukacji, tak ważnej z punktu widzenia rozwoju młodego człowieka. Dzięki tym działaniom dzieci z klas I-III szkoły podstawowej mogą precyzyjnie doskonalić wybrane kompetencje kluczowe, takie jak: czytanie, pisanie i rachowanie podczas zajęć ruchowych.

Andrzej Rokita, Tadeusz Rzepa i Ireneusz Cichy od 2014 roku współpracują ze Szkolnym Związkiem Sportowym w ramach realizacji ogólnopolskiego Programu „Mały Mistrz”, którego współautorem jest dr hab. Andrzej Rokita, prof. AWF. Ideę wykorzystania piłek eduball popularyzowali podczas szkoleń zorganizowanych na Dolnym Śląsku oraz w całym kraju (Kraków, Poznań, Konin), w których wzięło udział kilkuset nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej oraz wychowania fizycznego.

MINISTERSTWO SPORTU I TURYSTYKI
URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
SZKOLNY ZWIĄZEK SPORTOWY „DOLNY ŚLĄSK”

Andrzej Rokita, Ireneusz Cichy,
Sara Wawrzyniak, Marcin Korbecki

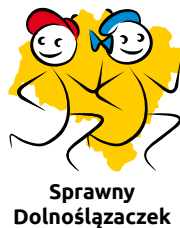
GRY I ZABAWY Z EDUBALLAMI

**PRZEWODNIK DLA NAUCZYCIELI EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ
I WSPÓŁPRACUJĄCYCH NAUCZYCIELI WYCHOWANIA FIZYCZNEGO REALIZUJĄCYCH
PROGRAM MAŁY MISTRZ**

Wrocław 2016

SZS DOLNY ŚLĄSK JEST KOORDYNATOREM PROGRAMÓW

Gry i zabawy z eduballami
Przewodnik dla nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej i współpracujących
nauczycieli wychowania fizycznego realizujących program Mały Mistrz

Autorzy:
Andrzej Rokita, Ireneusz Cichy, Sara Wawrzyniak, Marcin Korbecki

Opracowanie graficzne, rysunki:
Piotr Kurzyca

Korekta:
Jadwiga Zagrodnik

Wydawca:
Ministerstwo Sportu i Turystyki, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego,
Szkolny Związek Sportowy „Dolny Śląsk”

Wrocław 2016 r.

EDUBALLE – PIŁKI, KTÓRE UCZĄ¹

Pogląd, że uczniowie powinni uczyć się poprzez działanie, praktykę, zastosowanie towarzyszył nam od stuleci. Sokrates (470–390 p.n.e.), używał pytań i stawiał problemy swoim uczniom, by pobudzić ich do analizowania i myślenia.

W ostatnim dziesięcioleciu obserwuje się gwałtowny powrót do idei aktywnej szkoły, co ma odbicie w zapoczątkowanych reformach, zwłaszcza w zakresie organizowania procesu kształcenia.

Niezwykle istotnym aspektem nauczania jest odwoływanie się w czasie działalności edukacyjnej do wewnętrznej motywacji dziecka, sterowanej ciekawością, wewnętrzną pasją i zainteresowaniem, potrzebą poznania i doświadczenia czegoś niezwykle. Także w kształceniu zintegrowanym dużą uwagę zwraca się na wewnętrzną motywację dziecka.

Zintegrowana edukacja obejmuje z jednej strony scalanie treści, a z drugiej – łączenie form aktywności dzieci.

Biorąc pod uwagę zainteresowania aktywnością ruchową uczniów oraz atrakcyjność ćwiczeń, zabaw i gier z piłką, dokonano modyfikacji „tradycyjnych” piłek, umieszczając na ich powierzchniach litery alfabetu, cyfry oraz znaki matematyczne i obsługi poczty internetowej. W ten sposób powstały piłki edukacyjne eduball. Są to piłki do minigier zespołowych (koszykówka, piłka nożna, piłka siatkowa, piłka ręczna) w pięciu kolorach (żółty, zielony, niebieski, czerwony i pomarańczowy) z namalowanymi (czarnymi) literami alfabetu (wielkie i małe litery), z cyframi od 0 do 9, ze znakami działań matematycznych (dodawanie (+), odejmowanie (-), mnożenie (*), dzielenie (:), większy (>), mniejszy (<), nawiasy ()) oraz ze znakami obsługi poczty internetowej (@).

Cyfry, litery i znaki oraz kolory umieszczone na piłkach edukacyjnych umożliwiają ich wszechstronne wykorzystanie niemal we wszystkich dziedzinach wiedzy zawartej nie tylko w *Podstawach programowych kształcenia ogólnego*. Dzieci, uczestnicząc w zajęciach ruchowych z piłkami edukacyjnymi, poznają litery, zasady ortografii, kolory, znaki matematyczne i interpunkcyjne oraz mnóstwo zasad związanych z kształceniem językowym i matematycznym, jak również kształtują zdolności motoryczne i doskonałą umiejętność ruchowe.

Wydaje się również, że takie treści kształcenia, jak:

czytanie głośne sylab, wyrazów, zdań i tekstów, pisanie liter, łączenie liter w sylaby, pisanie wyrazów, zdań, liczenie (przeliczanie przedmiotów, niezależność liczby przedmiotów od sposobów ich przeliczania, porównywanie liczebności zbiorów), działania arytmetyczne (dodawanie, odejmowanie, algorytmy dodawania i odejmowania pisemnego, mnożenie, algorytm mnożenia pisemnego przez liczby jedno-cyfrowe, dzielenie), kolejność wykonywania działań można realizować, wykorzystując ruch oraz piłki edukacyjne eduball jako czynniki motywujące dzieci do edukacji prowadzonej w systemie szkolnym.

Dzieci, uczestnicząc w zajęciach ruchowych z piłkami, doskonałą podania i chwytów piłki, kozłowanie i rzuty, odbicia i przyjęcia oraz strzały do bramki, jak również wiele innych umiejętności ruchowych. Zajęcia ruchowe z piłkami determinują również rozwój zdolności motorycznych dzieci.

Dotychczasowe doświadczenia (blisko 15 lat) i diagnozowanie efektów kształcenia z piłkami edukacyjnymi eduball wskazują, że łączenie aktywności ruchowej z umysłową na poziomie edukacji wczesnoszkolnej jest bardzo dobrym działaniem.

W związku z możliwością tworzenia autorskich programów nauczania, proponuje się wykorzystanie piłek edukacyjnych eduball do nabywania biegłości w zakresie podstawowych działań matematycznych oraz do realizacji wybranych zagadnień z języka polskiego, języków obcych, jak również w zintegrowanej edukacji szkolnej, w psychopedagogicznej pracy terapeutycznej i w gimnastyce korekcyjno-kompensacyjnej.

Wprowadzenie i wykorzystanie piłek edukacyjnych w kształceniu zintegrowanym nie tylko wzbogaca proces dydaktyczno-wychowawczy, ale znacznie go uatrakcyjnia. Jakże często słyszymy, że ulubionym dniem pobytu dziecka w szkole jest dzień, w którym zaplanowane są zajęcia związane z aktywnością ruchową, a piłki te stwarzają możliwość łączenia aktywności ruchowej z przekazywaniem wiedzy z różnych dziedzin ujętych w programach edukacyjnych.

O szczególnej wartości tego typu zajęć decydują możliwości oddziaływań na sferę ruchową, emocjonalną, intelektualną i społeczną dziecka równocześnie. Poprawiają one relacje integracyjne grupy, a także wzmacniają poczucie własnej wartości uczniów, dają możliwość udziału w decyzjach grupowych, rozwijają indywidualne umiejętności decyzyjne. Nie bez znaczenia, szczególnie w klasach, w których bywają dzieci niepełnosprawne, jest przestrzeganie zasady, aby każde dziecko było przydatne grupie, a grupa dziecka, wtedy można rozwijać

¹ Materiały pochodzą z książki autorstwa A. Rokity, T. Rzepey: *Piłki edukacyjne w kształceniu wczesnoszkolnym*, Wrocław 2005 oraz książki autorstwa A. Rokity: *Zajęcia ruchowe z piłkami edukacyjnymi eduball w kształceniu zintegrowanym a sprawność fizyczna oraz umiejętności czytania i pisanie uczniów*, Wrocław 2008.

i wzmacniać empatię. Ponadto, wykorzystywanie piłek edukacyjnych w zajęciach ruchowych przyczynia się do rozwijania pamięci wzrokowej, słuchowej, spostrzegawczości, koncentracji uwagi, orientacji kierunku (strona prawa, lewa, skos), określenia położenia przedmiotów (piłek) względem siebie (przed, za, obok) oraz koordynacji wzrokowo-ruchowo-słuchowej, jak również logicznego myślenia. Zajęcia te pozwalają na wielokrotne powtarzanie tych samych czynności, które niezbędne są do opanowania biegłości przedmiotowej w danym zakresie rozwiązywania łatwych zadań. Dają szansę wszystkim dzieciom doskonalenia sfery ruchowej podczas rozwiązywania łatwych zadań myślowych, a dzieciom mniej sprawnym ruchowo o większych walorach intelektualnych pozwalają „zaistnieć” również jako jednostkom przydatnym przy rozwiązywaniu nie tylko zadań myślowych, ale także motywuje ich do trudniejszych działań ruchowych – uczą współpracy i polegania na sobie.

Programując treści dydaktyczne z wykorzystaniem piłek edukacyjnych w ćwiczeniach, zabawach i grach, powinno się korzystać z podstaw programowych.

Jeżeli na jednym z poziomów klas szkoły podstawowej realizowany jest materiał z zakresu pisowni wyrazów z „ó” lub „u”, „ch” lub „h”, „rz” lub „ż”, czy pisowni wielką literą, to treścią zajęć ruchowych powinny być ćwiczenia, zabawy i gry z piłkami edukacyjnymi odnoszące się do ortografii. W podobny sposób należy postępować w programowaniu zajęć ruchowych realizowanych z wykorzystaniem piłek edukacyjnych eduball, uwzględniając treści kształcenia (z danego poziomu klas) z matematyki, informatyki, języka obcego oraz innych dziedzin.

A zatem, zabawowe formy aktywności ruchowej z piłkami edukacyjnymi eduball nabierają szczególnego znaczenia – dziecko zdobywa wiedzę i umiejętności nie tylko ruchowe – istnieje bowiem szansa na łączenie zajęć ruchowych z doskonaleniem wiedzy i umiejętności z języka polskiego, matematyki, języków obcych oraz z realizacją zadań zintegrowanej edukacji szkolnej.

Więcej informacji o eduballach i efektach kształcenia z ich wykorzystaniem w zajęciach ruchowych znajdzie czytelnik na stronie internetowej Katedry Zespołowych Gier Sportowych AWF Wrocław.

Zapraszam.

SPIS TREŚCI

EDUKACJA POLONISTYCZNA

1. BEREK LITEREK – LITERKA „M”	5
2. RUCHOMY ALFABET	5
3. A JAK ABECADŁO	5
4. WIELKIE PORZĄDKI	6
5. SAMOTNE SYLABY	6
6. MOJA MAMA JEST...	7
7. EDUHASŁO	7
8. SKOJARZENIA	7
9. CO TO BĘDZIE?	8
10. WYSPA SKARBÓW	8
11. SŁOWA	8
12. LIST POLECONY	9
13. ZWROTY GRZECZNOŚCIOWE	9
14. SPÓŁGŁOSKI I SAMOGŁOSKI	10
15. TWORZYM WYRAZY	10
16. ENIGMA	10
17. REBUSY	11
18. REBUSO-RYJKA	11

EDUKACJA MATEMATYCZNA

19. BEREK CYFEREK	13
20. PORZĄDKOWANIE CYFR	13
21. „4 ZADANIA”	13
22. CYFRY PARZYSTE I NIEPARZYSTE	14
23. PORÓWNAJ ZBIORY	14
24. ZNAKI MATEMATYCZNE	15
25. PRZYCIĄGAJĄCE SIĘ CYFRY	15
26. CYFRY, STRZEŻCIE SIĘ	15
27. PODWÓJNY BEREK	16
28. „OD 0 DO 9”	16
29. ZADANIA TEKSTOWE	16
30. PODRZUCANE DZIAŁANIA	17
31. GŁUCHY TELEFON MATEMATYCZNY	17
32. UŁÓŻ RÓWNANIE	17

33. ZBIORY LICZBOWE	18
34. ODEJMOWANIE	18
35. DZIAŁANIA	18

JĘZYK OBCY

36. LETTERS	21
37. COLOURS	21
38. ALPHABET	21
39. WORDS	22
40. NUMBERS	22
41. EDUWORD SEARCH	22
42. CATCH ME IF YOU CAN	22
43. ROZPOZNAJ I POWIEDZ PO ANGIELSKU	23
44. WZBOGACANIE SŁOWNICTWA W JĘZYKU ANGIELSKIM	23
45. ANGIELSKIE KOLORY	24

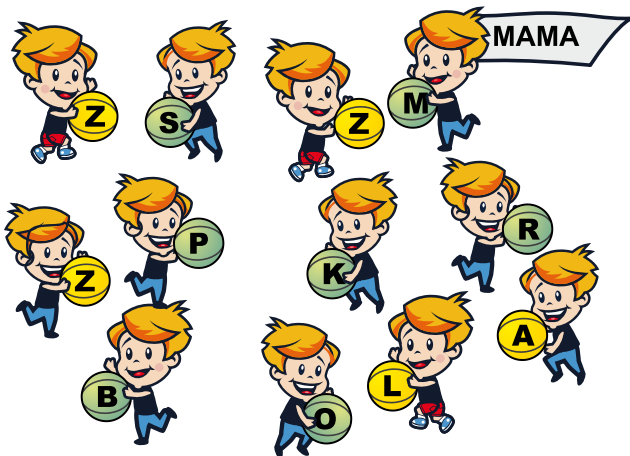
ZAJĘCIA INTERDYSCYPLINARNE

46. KÓŁKO – KRZYŻYK	25
47. SYGNALIZACJA ŚWIETLNA	25
48. KTÓRA JEST GODZINA?	25
49. KSZTAŁTY	26
50. KALAMBURY	26
51. EDUTWORY	26
52. EKOBALL –	27
53. ZNAJDŹ I PODPISZ	27
54. MULTIBEREK	27
55. KRZYŻÓWKA	28
56. EDUBALLOWY TOR PRZESZKÓD	28
57. PAŃSTWA, MIASTA	29
58. POZNAJEMY LICZEBNIKI I RACHUJEMY	29
59. ZASZYFROWANE WYRAZY	30
60. UKŁADAMY WYRAZY I DZIAŁANIA MATEMATYCZNE	31
61. DŹWIĘKI MUZYCZNE	31
62. PIESKI NA SPACERZE, PIESKI W DOMU	31

EDUKACJA POLONISTYCZNA

BEREK LITEREK – LITERKA „M”

- Cel: doskonalenie umiejętności tworzenia wyrazów rozpoczynających się na literę „M”, kształtowanie wybranych zdolności motorycznych i umiejętności ruchowych.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłka eduball dla każdego
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: każdy uczeń ma piłkę w kolorze żółtym lub zielonym i porusza się w dowolny sposób po sali. Berkami zostają uczniowie z piłkami z literą „M”. Zadaniem berka jest schwytanie pozostałych uczniów. Uczestnik zabawy dotknięty przez berka ma możliwość ochrony przed nim, jeżeli poda wyraz, który rozpoczyna się na literę „M”, np. mama. Czas na wypowiedzenie wyrazu to 5 sekund, a wypowiedziane wyrazy nie mogą się powtarzać. Błędny lub powtórzony wyraz oraz zbyt długi czas wypowiedzenia powoduje zmianę berka.

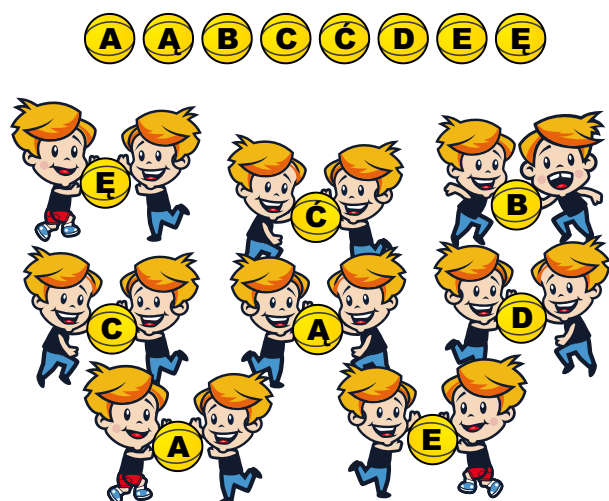

- Modyfikacja: broniąc się przed berkiem, uczniowie mogą wypowiedzieć wyrazy zawierające literę „M”: np. dom.

RUCHOMY ALFABET

- Cel: doskonalenie znajomości kolejności występowania liter w alfabecie, rozwijanie spostrzegawczości i orientacji czasowo-przestrzennej, doskonalenie wybranych umiejętności ruchowych.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłka eduball dla każdego
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty

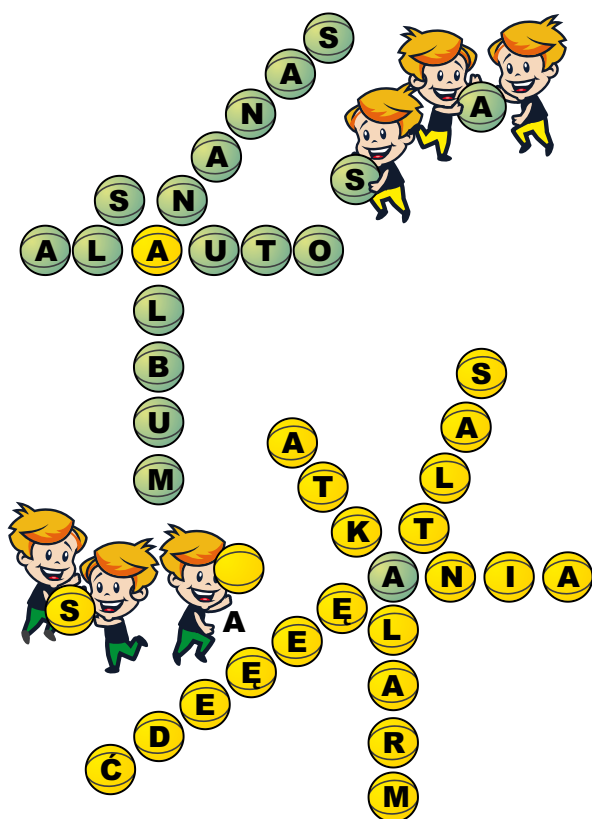
- Opis: uczniowie dobierają się w dwójki i wybierają jedną piłkę w kolorze żółtym (np. z literami od A do G, w zależności o liczby uczestników). Uczniowie, poruszając się w dwójkach, podają piłkę między sobą. Na sygnał nauczyciela uczniowie ustawiają się na wskazanej linii zgodnie z kolejnością występowania liter w alfabecie. Po wykonaniu zadania uczniowie wymieniają się piłkami.

- Uwagi organizacyjne: w kolejnych rundach nauczyciel zmienia sposób poruszania się z piłką (np. toczenie piłki, podania piłki kozłem itd.).

A JAK ABECADŁO

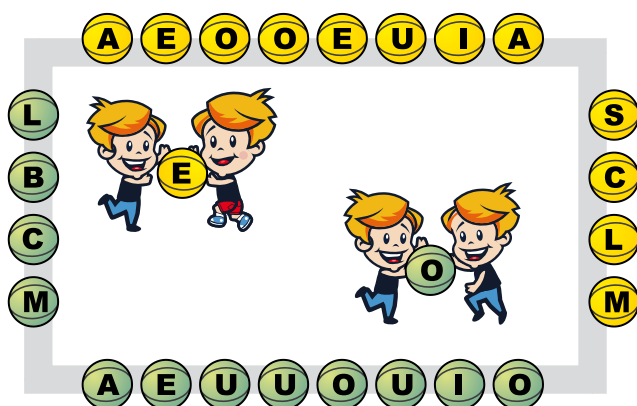
- Cel: doskonalenie umiejętności tworzenia wyrazów rozpoczynających się na literę „A” oraz umiejętności współpracy w grupie, rozwijanie wybranych zdolności motorycznych i umiejętności ruchowych.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: uczniowie zostają podzieleni na 2 zespoły (zespół żółty i zielony). Każdy zespół otrzymuje piłkę z literą „A”, którą układa na ringo na linii startu. Zadaniem uczniów jest utworzenie jak największej liczby wyrazów rozpoczynających się na literę „A”. Zespół żółty wykorzystuje piłki w kolorze zielonym, natomiast zespół zielony korzysta z piłek w kolorze żółtym. Czas na wykonanie zadania to 4 minuty. Po zakończeniu zadania nauczyciel sprawdza poprawność wyrazów.

- Uwagi organizacyjne: nauczyciel może przydzielić zespołom punkty: 1 punkt za każdy wyraz lub 1 punkt za każdą literę w wyrazie. Wygrywa zespół, który zdobędzie większą liczbę punktów.

WIELKIE PORZĄDKI

- Cel: doskonalenie znajomości samogłosek i spółgłosek, nauczanie czynności organizacyjno-porządkowych, doskonalenie wybranych umiejętności ruchowych.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłka eduball dla każdego
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: uczniowie mają piłki w kolorze zielonym i żółtym. Nauczyciel wskazuje linie, na których

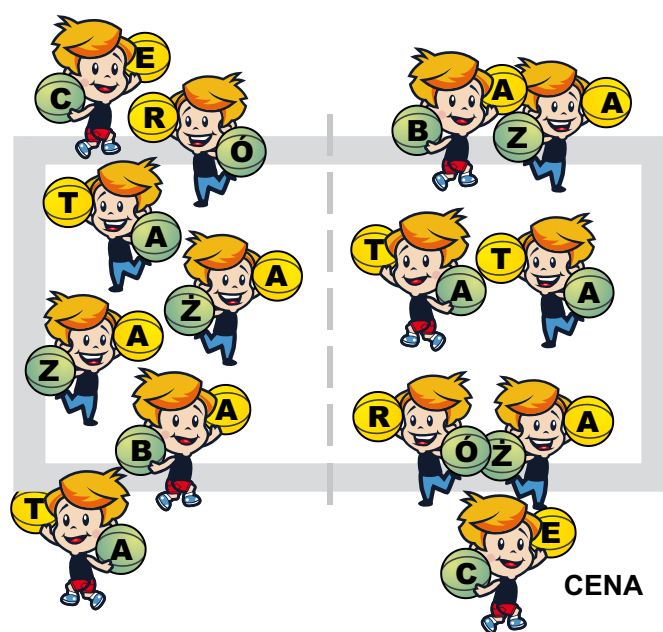

uczniowie będą ustawiać się w szeregu w zależności od litery znajdującej się na piłce, np. samogłoski ustawiają się na liniach bocznych, a spółgłoski na liniach końcowych boiska do piłki siatkowej. Na sygnał uczniowie poruszają się po sali w dowolnym kierunku i wymieniają się piłką z każdą spotkaną osobą na boisku. Na hasło „porządkowanie” uczniowie jak najszybciej przemieszczają się na wskazane linie. Nauczyciel kontroluje poprawność ustawienia i przyporządkowania samogłosek i spółgłosek.

- Uwagi organizacyjne: nauczyciel zmienia miejsca i sposoby ustawienia się, np. samogłoski ustawiają się w rzędzie, a spółgłoski wykonują siad skrzyżny na obwodzie koła itd.

SAMOTNE SYLABY

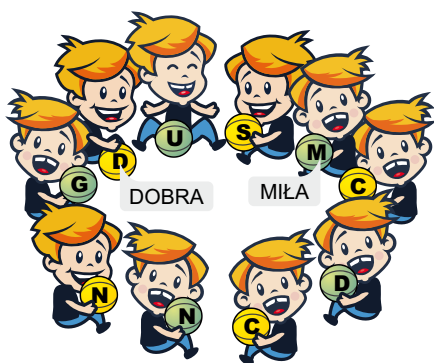
- Cel: nauczanie tworzenia sylab i wyrazów dwusylabowych, doskonalenie wybranych zdolności motorycznych.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: każdy uczeń wybiera 2 piłki (jedną ze spółgłoską i drugą z samogłoską). Uczniowie trzymają piłki w kolejności: spółgłoska, samogłoska (np. BA). Przed rozpoczęciem zabawy uczniowie odczytują utworzone sylaby. Na sygnał nauczyciela biegają po sali z piłkami w rękach, na drugi sygnał – łączą się w pary tak, żeby utworzyć dwusylabowy wyraz, a następnie odczytują na głos swoje wyrazy. Uczniowie, którzy nie znaleźli pary, podają 2 wyrazy rozpoczynające się na ich sylaby.

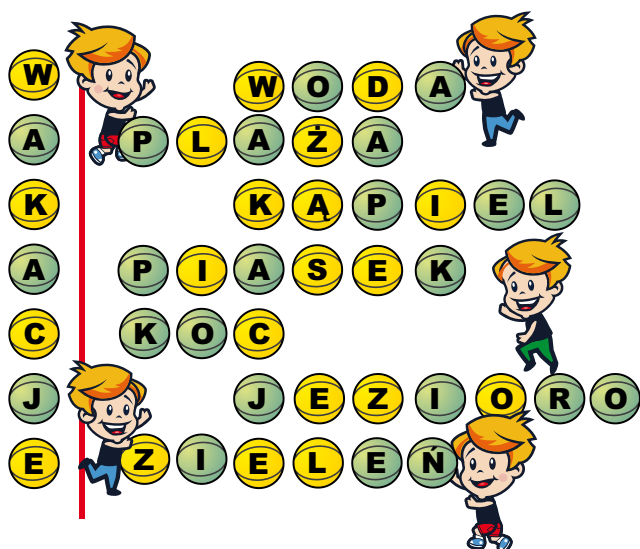
- Modyfikacja: w zależności od zaawansowania grupy można tworzyć wyrazy 3-4-sylabowe.

MOJA MAMA JEST...

- Cel: doskonalenie umiejętności tworzenia wybranych części mowy (przymiotniki), wzbogacanie słownictwa, doskonalenie wybranych umiejętności ruchowych.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłka eduball dla każdego
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: uczniowie siedzą na obwodzie koła na środku sali, każdy uczeń ma piłkę eduball w kolorze żółtym lub zielonym. Nauczyciel zadaje pytanie: „Jaka jest wasza mama?”. Uczniowie mają za zadanie opisać mamę wyrazem rozpoczynającym się na literę, która znajduje się na piłce. Jeżeli uczeń odpowie np. „Moja mama jest miła”, to każdy, kto się zgadza z tym stwierdzeniem, wykonuje wskazane przez nauczyciela zadanie ruchowe w liczbie powtórzeń odpowiadających liczbie liter w wypowiedzianym wyrazie, w tym przypadku liczbie 4, np. 4 przysiady, 4 podskoki itd.

EDUHASŁO

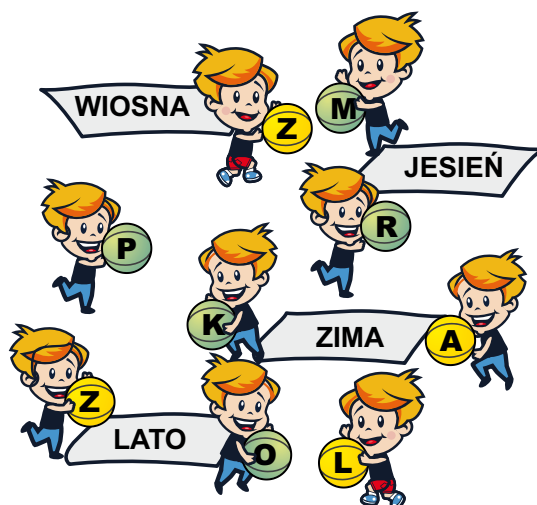
- Cel: doskonalenie tworzenia wyrazów, wzbogacanie słownictwa związanego z daną kategorią tematyczną (np. z wakacjami), doskonalenie

umiejętności współpracy w grupie, kształtowanie wybranych zdolności motorycznych i umiejętności ruchowych.

- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: podział uczniów na 2 zespoły. Pierwszym zadaniem każdego z zespołów jest ułożenie z piłek wyrazu „WAKACJE”. Następnie uczniowie mają za zadanie utworzyć 7 wyrazów kojarzących się z wakacjami w taki sposób, żeby w każdym wyrazie znajdowała się jedna litera z hasła W-A-K-A-C-J-E. Po ułożeniu jednego wyrazu wszyscy uczniowie z danego zespołu mają za zadanie wykonać zadanie ruchowe (np. skip A, C itd.) w liczbie powtórzeń odpowiadającej liczbie liter w nim zawartych. Po zakończeniu zadania uczniowie czytają swoje wyrazy oraz podają liczbę liter, głosek i sylab w każdym wyrazie.

SKOJARZENIA

- Cel: wzbogacenie słownictwa związanego z daną kategorią tematyczną (np. pory roku), rozwijanie kreatywności i myślenia abstrakcyjnego, doskonalenie wybranych umiejętności ruchowych
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: wszyscy uczniowie mają piłkę w kolorze żółtym lub zielonym. Poruszają się po sali w dowolnych kierunkach. Na sygnał nauczyciela uczniowie podbiegają do jednej planszy z porą roku (WIOSNA, LATO, JESIEŃ, ZIMA), gdzie zapisują wyraz kojarzący się z daną porą roku. Wyraz musi rozpoczynać się na literę z posiadanej piłki. Po zapisaniu wyrazu uczniowie wymieniają się piłkami i kontynuują zabawę.

- Uwagi organizacyjne: po zakończeniu zabawy uczniowie siadają na obwodzie koła i wspólnie z nauczycielem czytają zapisane wyrazy.

CO TO BĘDZIE?

- Cel: utrwalanie słownictwa związanego z danym tematem dnia (np. rodzina), doskonalenie umiejętności współpracy w grupie, rozwijanie myślenia logicznego, doskonalenie wybranych umiejętności ruchowych i zdolności motorycznych.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: podział uczniów na 4 grupy. Piłki edukacyjne są rozsypane na jednej połowie sali sportowej. Zadaniem uczniów jest jak najszybsze odnalezienie piłek ze wskazanymi przez nauczyciela literami. Po odnalezieniu wszystkich liter uczniowie odszyfrowują i układają na ringo wyrazy. Dodatkowym zadaniem uczniów jest przeczytanie wyrazu, podanie liczby liter, głosek i sylab oraz wykonanie zadania ruchowego w liczbie powtórzeń odpowiadających liczbie liter, głosek i sylab. Każdy zespół otrzymuje listę liter, z których mają powstać wyrazy zgodne z tematem dnia – „Rodzina”. Przykładowa lista liter dla zespołu I: m-a-m-a, w-n-u-c-z-k-a; zespołu II: t-a-t-a, d-z-i-a-d-e-k; zespołu III: b-r-a-t, k-u-z-y-n-k-a; zespołu IV: w-n-u-k, s-i-o-s-t-r-a.

I GRUPA

A M M A

M A M A

II GRUPA

A T T A

T A T A

III GRUPA

A R B T

B R A T

IV GRUPA

U W K N

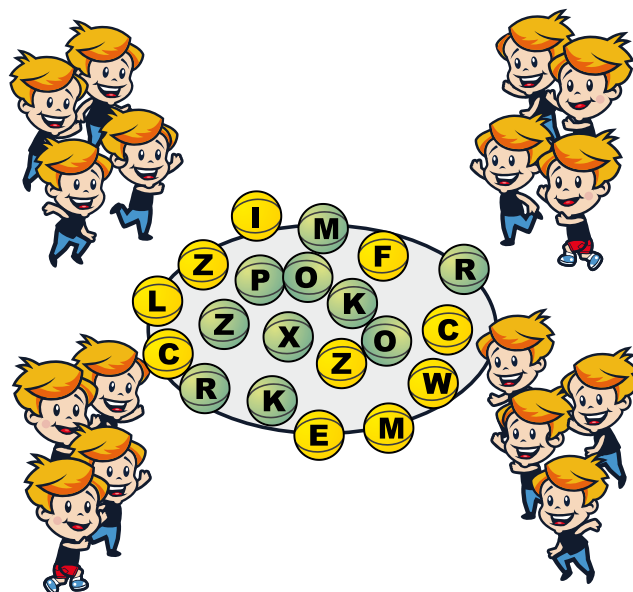
W N U K

- Uwagi organizacyjne: w przypadku brakujących liter każdy zespół może wykorzystać jedną piłkę w kolorze pomarańczowym, która będzie pełniła funkcję uniwersalnego jokera.

WYSPA SKARBÓW

- Cel: doskonalenie logicznego myślenia w zakresie tworzenia wyrazów, wzbogacanie słownictwa, doskonalenie umiejętności współpracy w grupie, kształtowanie wybranych zdolności motorycznych i umiejętności ruchowych.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: podział uczniów na 4 zespoły i ustawienie w bazach w narożnikach sali. Wszystkie piłki eduball znajdują się na środku sali, na tzw. wy-

spie skarbów. Na sygnał nauczyciela przedstawić każdej z 4 grup biegnie do „wyspy skarbów” i zabiera ze sobą jedną piłkę do bazy, po jego powrocie biegnie kolejna osoba z grupy, do momentu aż wszystkie „skarby” zostaną zabrane z wyspy. Zadaniem każdej grupy jest ułożenie jak największej liczby wyrazów z posiadanych piłek. Jeżeli zespołom brakuje liter, jest możliwość wymiany piłek pomiędzy grupami po wykonaniu zadania specjalnego, wymyślonego przez zespół posiadający daną literę, np. zaśpiewanie piosenki, powiedzenie wierszyka, wykonanie zadania ruchowego itd. Po zakończeniu zadania zespoły przedstawiają swoje wyrazy.

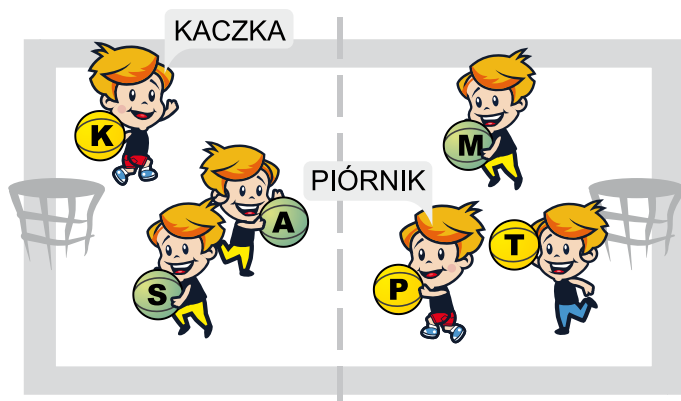
- Modyfikacja: nauczyciel zmienia sposób „transportowania” piłki z „wyspy skarbów”. Uczestnicy muszą współpracować ze sobą. Uczniom nie wolno poruszać się z piłką w rękach, muszą podawać piłkę między sobą, „transportując” ją do swojej bazy.

SŁOWA

autor: Karolina Sikora

- Cel: wzbogacenie słownictwa, doskonalenie rzutów piłki do kosza.
- Liczba osób: 20 uczniów.
- Przybory: piłka eduball dla każdego
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: każdemu uczestnikowi zabawy przypisana jest jedna piłka edukacyjna. Zadanie rozpoczyna się od swobodnego poruszania dzieci przy wcześniej wybranej przez nauczyciela muzyce. Uczestnicy zabawy podczas poruszania się do rytmu muzyki bawią się piłkami edukacyjnymi, np. tocząc piłki lub kozłując. Na sygnał prowadzącego (wyłączenie muzyki) dzieci zatrzymują

się. Nauczyciel wskazuje wybrane przez niego osoby, które mają za zadanie podać wyraz rozpoczynający się od litery znajdującej się na trzymanej przez niego piłce (np. dziecko mające piłkę z literą „o” wypowiada słowo „okulary”, „obrus”, „okno” itp.). Ponadto uczestnik zabawy po wypowiedzeniu słowa ma za zadanie wykonać rzut do kosza tyle razy, ile liter wystąpiło w wyrazie, np. gdy uczeń wypowie słowo „oko” – wykonuje 3 rzuty do kosza. Po wykonaniu zadań ruchowych przez wybranych uczestników, zadanie jest kontynuowane.

- Uwagi organizacyjne: nauczyciel przed rozpoczęciem zabawy powinien wybrać dynamiczną muzykę. Warunkiem przeprowadzenia zabawy wśród dzieci jest posiadanie przez nich tylko piłek oznaczonych literą. Obszar, po którym uczestnicy mogą się poruszać, to boisko do koszykówki.

LIST POLECONY

- Cel: rozwijanie orientacji czasowo-przestrzennej, doskonalenie umiejętności językowych.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: dzieci stoją na obwodzie okręgu, co piąte dziecko siedzi po turecku i trzyma w rękach piłkę czerwoną (poczta). W środku koła stoi dziecko z piłką żółtą (listem). Na sygnał biegnie i doręcza

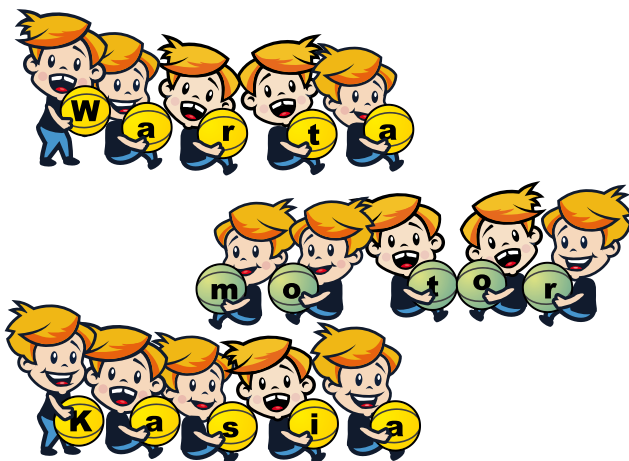

list pierwszej poczty, ta z kolei następnej, itd., aby nie ominąć żadnej poczty. Po przejściu przez wszystkie poczty, list dociera do adresata. Zabawę można powtórzyć, wymieniając dzieci tak, aby każde z nich uczestniczyło w zabawie.

- Uwagi organizacyjne: nauczyciel podczas tej zabawy przekazuje dzieciom, jak funkcjonuje mechanizm doręczania listów. Można rozbudować zabawę, wprowadzając różne formy transportu pomiędzy pocztami (pociąg, samochód, rower).

ZWROTY GRZECNOŚCIOWE

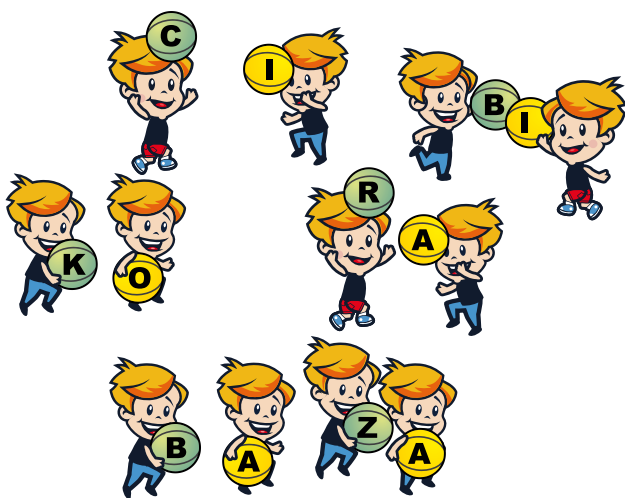
- Cel: doskonalenie umiejętności językowych, rozwijanie szybkości biegowej.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: klasa podzielona jest na trzy zespoły. Dzieci biegają pojedynczo i na gwizdek nauczyciela zbierają się w swoich zespołach. Zadaniem każdego z zespołów jest ułożenie zwrotów grzecznościowych oraz skrótów, które występują podczas pisania listu, z piłek edukacyjnych eduball (np. ci, ciebie, was, wam, tobie, tobą, ul., nr, nad.). Wyrazy układane są w ten sposób, że dzieci ustawiają się w szeregu i trzymają piłki w rękach. Jeżeli wyraz rozpoczyna się od wielkiej litery, to tylko pierwsze dziecko stoi, a reszta wykonuje przysiad. Po każdym ułożeniu wyrazu dzieci zapisują go na kartce i przechodzą do następnego. Wygrywa zespół, który utworzy większą liczbę zwrotów w czasie pięciu minut.

- Uwagi organizacyjne: nauczyciel obserwuje współpracę uczniów, ich zaangażowanie oraz poprawność wykonanego zadania. Po zakończeniu zadania wszystkie dzieci wymieniają poznane zwroty grzecznościowe. Nauczyciel daje zadanie dodatkowe uczniom, którzy nie potrafili podać wymaganych zwrotów. Obserwuje interakcje zachodzące pomiędzy poszczególnymi dziećmi.

SPÓŁGŁOSKI I SAMOGŁOSKI

- Cel: doskonalenie umiejętności językowych, rozwijanie szybkości biegowej oraz doskonalenie umiejętności ruchowych.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłka eduball dla każdego ucznia
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: każde dziecko ma piłkę edukacyjną eduball i wszyscy poruszają się, biegając w luźnej rozsypanie, podrzucając piłkę oburącz. Na sygnał prowadzącego dzieci dobierają się parami (według oznaczonych na piłkach głosek) z osobami posiadającymi piłkę z samogłoską – tworząc w ten sposób sylaby, a następnie łączą się w trójki lub

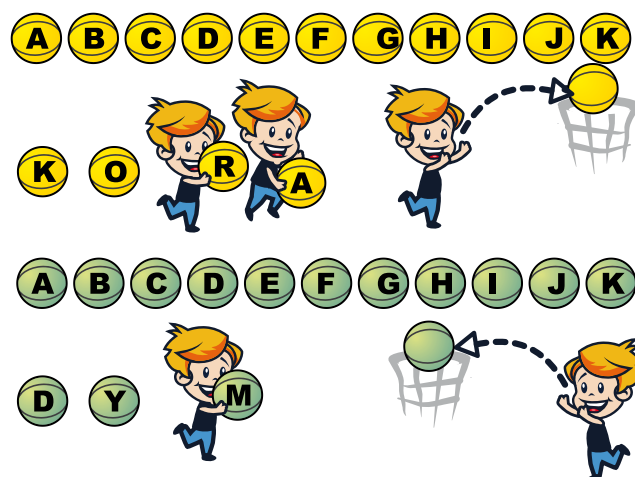

czwórki, tworząc krótkie wyrazy.

- Uwagi organizacyjne: stosowanie tego rodzaju zadań sprawia, że dzieci doskonale zapamiętują spółgłoski i samogłoski, uczą się tworzenia sylab i wyrazów oraz doskonale rozwijają umiejętności ruchowe.

TWORZYM WYRAZY

- Cel: doskonalenie umiejętności językowych, rozwijanie zdolności koordynacyjnych oraz doskonalenie umiejętności ruchowych.
- Liczba osób: parzysta
- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: klasa podzielona jest na dwa zespoły. Drużyna pierwsza ma za zadanie ułożyć i zapisać na kartce jak najwięcej wyrazów rozpoczynających się na sylabę „dy”, wykorzystując do tego celu zielone piłki. Drużyna druga układa wyrazy rozpoczynające się na sylabę „ko”, używając tylko piłek żółtych. Po każdorazowym ułożeniu wyrazu, wszystkie dzieci z danego zespołu mają za zadanie wykonać po jednym rzucie piłki do kosza (każda z osób). Wygrywa zespół, który ułoży jak

najwięcej wyrazów w ciągu 5 minut.

- Uwagi organizacyjne: nauczyciel obserwuje interakcje pomiędzy dziećmi i stara się zwrócić uwagę, czy w drużynach pojawiają się osoby będące liderami, czy też dzieci wykonując zadanie, dzielą się obowiązkami, np. jedno dziecko przynosi piłkę, drugie zapisuje wyraz, trzecie układa piłki w wyrazy.

ENIGMA

autor: João Tapiço

- Cel: doskonalenie występowania kolejności liter w alfabecie, rozwijanie myślenia logicznego, doskonalenie wybranych umiejętności ruchowych.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: podział uczniów na 2 zespoły. Uczniowie w grupach otrzymują zaszyfrowane hasła. Cyfry i liczby na kartce odpowiadają kolejności liter w alfabecie. Zadaniem uczniów jest rozszyfrowanie hasła i ułożenie rozwiązania z piłek edukacyjnych.

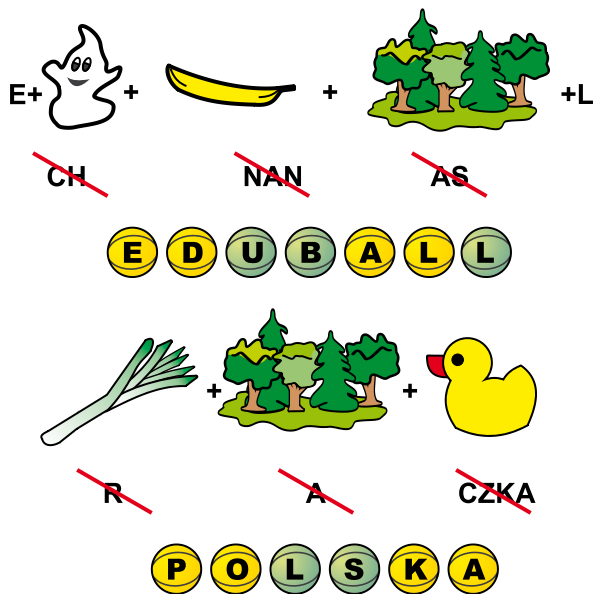
1	14	1	6	7	17	12	1
---	----	---	---	---	----	----	---

A K A D E M I A

- Uwagi organizacyjne: nauczyciel może przygotować na planszy alfabet w celu ułatwienia przyporządkowania danej litery do cyfry lub liczby.
- Modyfikacja: na planszy znajdują się przypisane cyfry i liczby do liter alfabetu. Jednak w tym zadaniu litera A to numer 3, D – 8, N – 20. Uczniowie muszą odnaleźć zasadę szyfrowania liter oraz odszyfrować hasło.

REBUSY

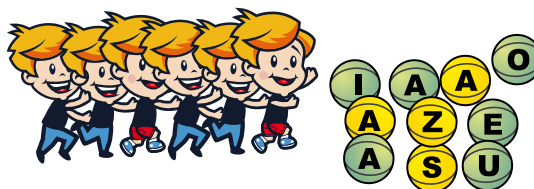
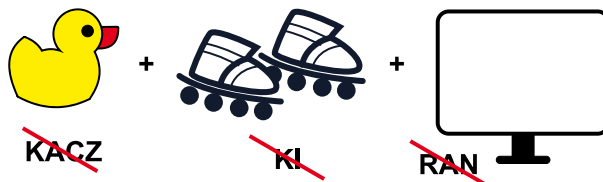
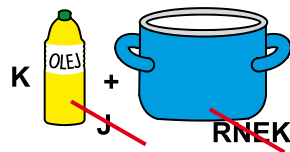
- Cel: rozwijanie kreatywności i myślenia logicznego, doskonalenie umiejętności współpracy w grupie oraz wybranych umiejętności ruchowych.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: podział uczniów na grupy 4-6-osobowe. Zadaniem uczniów jest rozwiązanie rebusu oraz ułożenie odpowiedzi z piłek eduball. Po zakończeniu zadania grupy przedstawiają swoje hasła.

REBUSO-RYJKA

autor: Daria Ptoszek

- Cel: rozwijanie kreatywności wśród dzieci, efektywne współdziałanie w zespole oraz rozwijanie zdolności motorycznych.
- Liczba osób: parzysta
- Przybory: piłki eduball; 4 szarfy: 1 zielona, 1 czerwona, 1 niebieska, 1 żółta; 35 kółeczek ringo.
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty

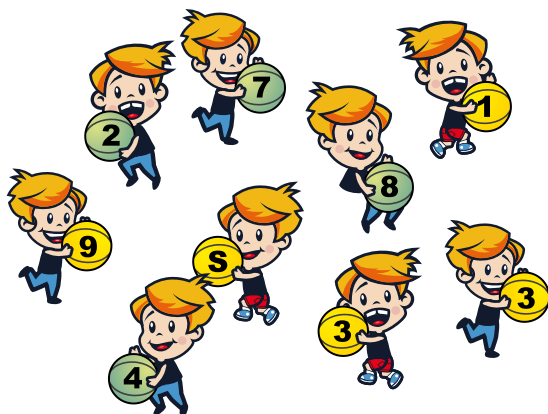
- Opis: klasę dzielimy na 4 grupy. W każdej grupie jest po 5 osób. Prowadzący wręcza po 1 szarfie osobie z każdej grupy, tzw. „kapitanowi”. Każda grupa losuje jedną karteczkę, na której widnieje rebus. Grupa po rozwiązaniu rebusu musi jak najszybciej odszukać piłki z literkami (piłki są rozrzucone po sali) i umieścić je w ringach w wyznaczonych miejscach, aby powstał wyraz, który będzie rozwiązaniem rebusu. Każdej z potrzebnych piłek dzieci poszukują, przemieszczając się w rzędzie, trzymając się za barki, tworząc „pociąg”. „Pociąg” nie może się „odpinać” – dzieci nie mogą się rozdzielać. Po wykonaniu zadania, każda z grup musi przedstawić historyjkę, w której zostaną wykorzystane wszystkie wyrazy powstałe w rebusach.
- Uwagi organizacyjne: właściwy dobór rebusów, dostosowany do indywidualnych możliwości dzieci.

EDUKACJA MATEMATYCZNA

BEREK CYFEREK

- Cel: zapoznanie z cyfrą „5”, nauczanie tworzenia działań matematycznych z cyfrą „5”, doskonalenie orientacji czasowo-przestrzennej i szybkości.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłka eduball dla każdego
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: wszyscy uczniowie mają piłki w dowolnym kolorze. Berkiem jest osoba, która otrzymała piłkę z cyfrą „5”. Przekazanie berka polega na wymianie piłek pomiędzy berkiem a dotkniętą osobą.

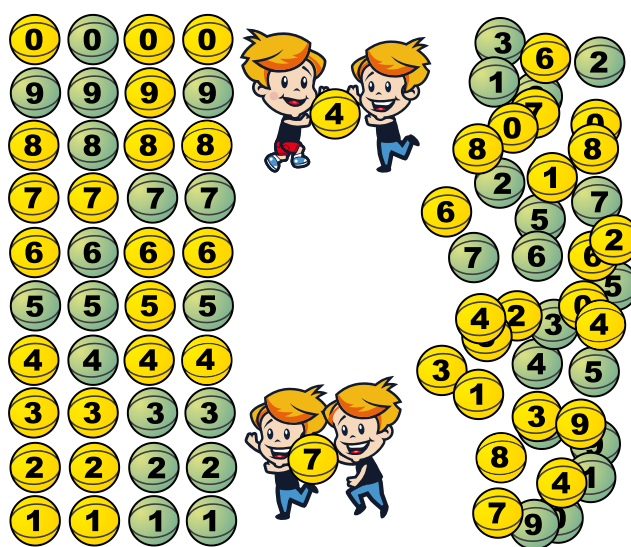
$$4 + 5 = 9$$

- Modyfikacja: wszyscy uczniowie mają piłki w kolorze żółtym lub zielonym. Berkiem jest osoba, która otrzymała piłkę z cyfrą „5”. Osoba dotknięta przez berka ma możliwość ochrony przed nim, jeżeli poda wynik sumy dodawania cyfr ze swojej i berka piłki. Czas na wypowiedzenie wyniku to 5 sekund. Błędny wyniki oraz zbyt długi czas wypowiedzenia powoduje zmianę berka.

PORZĄDKOWANIE CYFR

- Cel: doskonalenie rozpoznawania cyfr w ciągu liczbowym rosnącym, doskonalenie umiejętności współpracy w grupie, kształtowanie wybranych umiejętności ruchowych.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty

- Opis: piłki edukacyjne rozsypane na jednej połowie sali. Uczniowie dobierają się w dwójki. Zadaniem uczniów jest znalezienie wszystkich piłek z cyframi, które wypowiada nauczyciel, toczenie ich do wyznaczonego miejsca oraz ułożenie ich w kolejności wzrastającej. Po ułożeniu wszystkich piłek z konkretną cyfrą uczniowie wykonują zadanie ruchowe tyle razy, ile wskazuje cyfra na piłce, np. cyfra 1 – obrót o 360°, cyfra 2 – 2 podskoki, cyfra 3 – 3 przysiady itd.

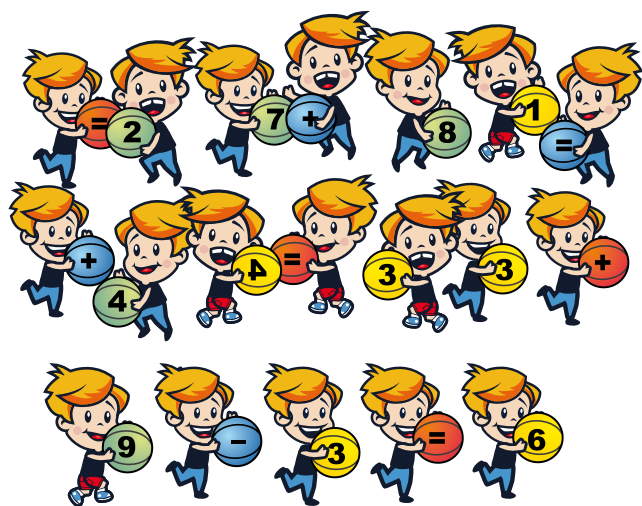

„4 ZADANIA”

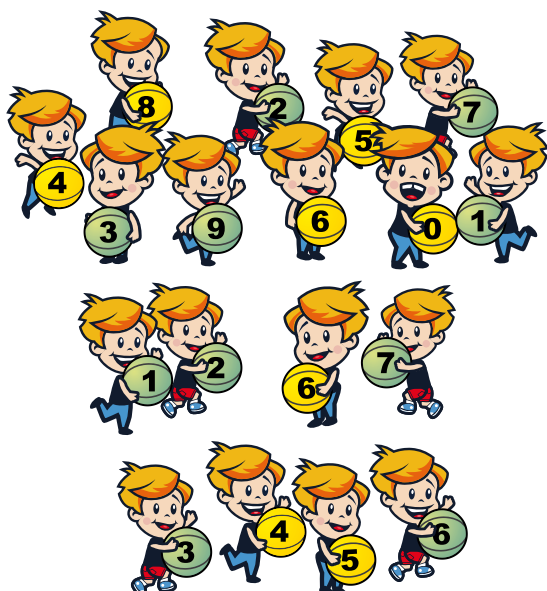
- Cel: doskonalenie znajomości cyfry „4”, doskonalenie umiejętności współpracy w grupie oraz wybranych umiejętności ruchowych.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: nauczyciel wymawia na głos cyfrę „4”. Na środku sali wszyscy uczniowie mają za zadanie utworzyć ze swoich ciał kształt cyfry „4”. Następnie uczniowie będą mieli do wykonania 4 zadania. Uczniowie mają za zadanie wykonać polecenia nauczyciela i jak najszybciej wrócić na miejsce startu. Polecenia nauczyciela:
 - Zadanie 1: podzielcie wszystkie piłki zgodnie z kolorami i umieśćcie je w 4 narożnikach sali.
 - Zadanie 2: przynieście jak najszybciej wszystkie piłki z cyfrą „4”.
 - Zadanie 3: niech każdy uczeń przyniesie 4 dowolne piłki.
 - Zadanie 4: każdy uczeń ma za zadanie wypowiedzieć 4 wyrazy rozpoczynające się na literę z przyniesionych piłek.

ZNAKI MATEMATYCZNE

- Cel: doskonalenie tworzenia prostych działań matematycznych, doskonalenie umiejętności współpracy w grupach, kształtowanie wybranych umiejętności ruchowych.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłka eduball dla każdego
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: uczniowie z piłkami eduball w 4 kolorach (żółte, zielone, niebieskie ze znakami: +, -, = oraz czerwone ze znakami: +, -, =) poruszają się w dowolnych kierunkach. Na sygnał nauczyciela uczniowie dobierają się w grupy w celu utworzenia działań matematycznych np. $3+4=7$; $9-8=1$. Jeżeli uczeń nie dołączył się do żadnej grupy, jego zadaniem jest wypowiedzenie działania matematycznego z cyfrą lub znakiem matematycznym z posiadanej piłki. Po wykonaniu zadania uczniowie wymieniają się piłkami.

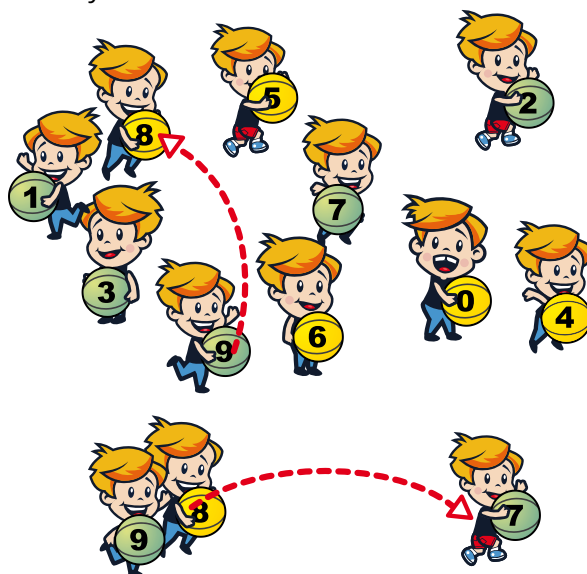
PRZYCIĄGAJĄCE SIĘ CYFRY

- Cel: doskonalenie znajomości kolejności cyfr w ciągu liczbowym rosnącym, rozwijanie spostrzegawczości i orientacji czasowo-przestrzennej, doskonalenie wybranych zdolności motorycznych i umiejętności ruchowych.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłka eduball dla każdego
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: uczniowie mają piłki z cyframi od 0 do 9 i poruszają się z piłką w dowolnym kierunku. Na sygnał nauczyciela mają za zadanie utworzyć parę z kolejną cyfrą występującą w ciągu liczbowym np. 12, 67. Następnie uczniowie poruszają się w dwójkach. Na kolejny sygnał nauczyciela dwójki łączą się w czwórki (np. 6789) lub trójki (np. 123). Zabawa kończy się, kiedy wszyscy uczniowie połączą się w cały ciąg liczbowy od 0 do 9. Nauczyciel wskazuje sposoby poruszania się po boisku.

CYFRY, STRZEŻCIE SIĘ

- Cel: doskonalenie znajomości kolejności cyfr w ciągu liczbowym malejącym, rozwijanie spostrzegawczości i orientacji czasowo-przestrzennej, doskonalenie wybranych zdolności motorycznych i umiejętności ruchowych.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłka eduball dla każdego
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: wszyscy uczniowie mają piłkę w kolorze żółtym lub zielonym z cyframi od 0 do 9. Nauczyciel wyznacza berków. Berkami są osoby z piłkami z cyfrą „9”. Zadaniem berka jest schwytywanie ucznia z cyfrą „8”. Po dotknięciu przez berka uczniowie łączą się i wspólnie starają się schwytać ucznia z cyfrą „7” itd. Zabawa kończy się, kiedy wszystkie cyfry zostaną schwytane.

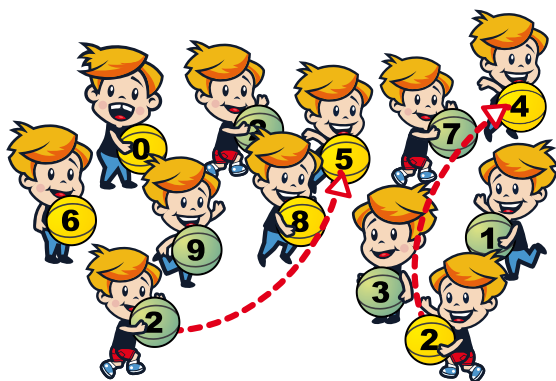
- Modyfikacja: wszyscy uczniowie mają piłki z cyframi od 0 do 9. Zadaniem każdego ucznia jest

schwytywanie osoby z cyfrą o wartości mniejszej o 1 np. uczeń z cyfrą „8” stara się schwytać „7”, a z cyfrą „0” stara się schwytać „9”. Po dotknięciu przez cyfrę mniejszą o 1 uczniowie łączą się. Zabawa kończy się, kiedy wszystkie osoby połączą się w cały ciąg liczbowy.

PODWÓJNY BEREK

autor: Adrian Stachurski

- Cel: utrwalenie znajomości cyfr i liczb podzielnych i niepodzielnych przez 2, doskonalenie umiejętności współpracy oraz wybranych zdolności motorycznych i umiejętności ruchowych.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłka eduball dla każdego

- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: wszyscy uczniowie mają piłki z cyframi od 0 do 9. Nauczyciel wybiera dwie osoby, które są berkami. Jeden uczeń otrzymuje piłkę czerwoną, drugi niebieską. „Czerwony berek” stara się schwytać osoby z cyfrą podzielną przez 2 (0, 4, 6, 8), „niebieski berek” osoby z cyframi niepodzielnymi przez dwa (1, 3, 5, 7, 9). W celu obrony przed berkiem dopuszczalne jest łączenie się w dwójki i tworzenie liczb dwucyfrowych poprzez schwycenie się za ręce. W takim przypadku berek bierze pod uwagę całą liczbę, a nie poszczególne jej cyfry. Jeżeli berek schwyta osobę, następuje zmiana berka.

„OD 0 DO 9”

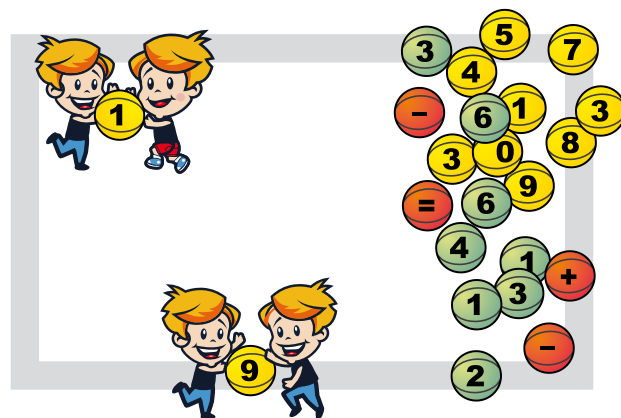
- Cel: utrwalanie występowania cyfr w ciągu liczbowym wzrastającym i malejącym, doskonalenie wybranych umiejętności ruchowych.
- Liczba osób: parzysta
- Przybory: piłka eduball dla każdego
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: podział uczniów na 2 zespoły (zespół żółty i zielony). Uczniowie poruszają się po całej sali w dowolny sposób. Na sygnał nauczyciela zadaniem uczniów z żółtymi piłkami jest jak

najszybsze ustawienie się w kolejności od najmniejszej do największej cyfry, a z zielonymi piłkami od największej do najmniejszej.

ZADANIA TEKSTOWE

- Cel: doskonalenie rozwiązywania prostych zadań tekstowych, doskonalenie umiejętności współpracy w grupie, kształtowanie wybranych umiejętności ruchowych.
- Liczba osób: parzysta

Na placu zabaw bawiło się 6 dziewczynek i 9 chłopców. Ile dzieci bawiło się na placu zabaw?

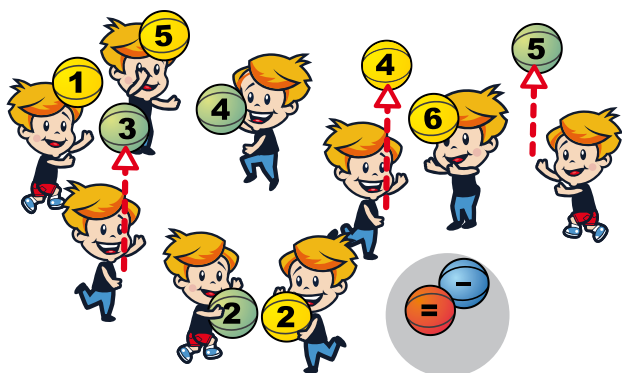
$$6 + 9 = 15$$

- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: podział uczniów na 2 zespoły. Piłki edukacyjne rozsypane są na połowie sali sportowej. Zadaniem uczestników jest rozwiązanie zadania tekstowego oraz ułożenie całego działania z piłek edukacyjnych. Uczestnicy przemieszczają się do piłek dwójkami (każda dwójka może przynieść tylko jedną piłkę eduball). Po ułożeniu

rozwiązania i otrzymaniu wyniku, uczestnicy wykonują wspólnie zadanie ruchowe, np. na obwodzie koła wszyscy chwytają się za ręce i wykonują przysiady – liczba przysiadów zależna jest od wyniku działania, np. 15.

PODRZUCANE DZIAŁANIA

- Cel: doskonalenie obliczania prostych działań matematycznych, rozwijanie orientacji w przestrzeni.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłka eduball dla każdego
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: dzieci z piłkami edukacyjnymi poruszają się po sali, podrzucając je jak najwyżej. Na sygnał prowadzącego zatrzymują się. Nauczyciel unosi piłkę ze znakiem dodać (+) lub odjąć (-) i stawia zadanie – np. dodaj cyfrę znajdującą się na trzymanej przez ciebie piłce do liczby 2. Po kilku przykładach dzieci wymieniają się piłkami. Zadanie to można również wykonać w parach, wówczas dzieci nawzajem sprawdzają swoje wyniki i dodatkowo mogą je porównać np. $<$, $>$, $=$.
- Uwagi organizacyjne: dzieci, wykonując to zadanie,

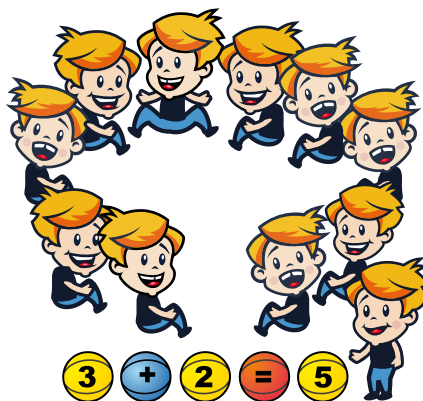
nie, doskonalą dodawanie i odejmowanie oraz wybrane umiejętności ruchowe. Nauczyciel ocenia jakość wykonania oraz szybkość podjęcia decyzji przez uczniów. Zadanie wykonywane w parach daje większe prawdopodobieństwo, że zostanie rozwiązane.

GŁUCHY TELEFON MATEMATYCZNY

- Cel: doskonalenie obliczania prostych działań matematycznych, rozwijanie orientacji czasowo-przestrzennej.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłka eduball dla każdego
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: nauczyciel „podaje na ucho” dzieciom siedzącym na obwodzie okręgu formułę matematyczną np. $3+2=5$. Ostatnie dziecko wstaje, powtarza tę formułę głośno i układa ją z piłek edukacyjnych eduball. Następnie wszystkie dzieci wstają i wykonują tyle podskoków, ile wynosił

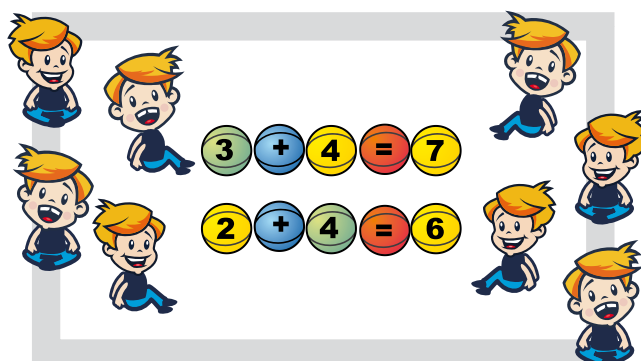
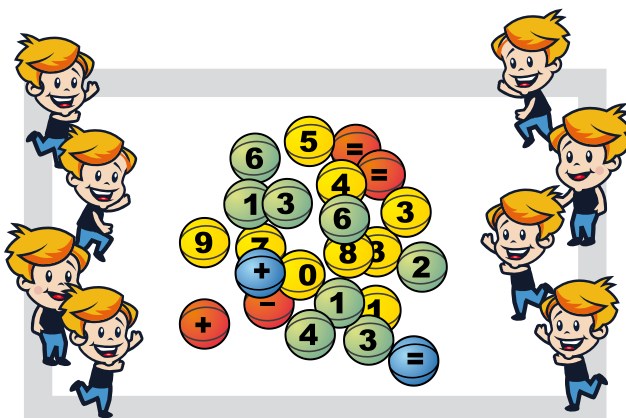
wynik z podanego działania. Nauczyciel ponownie podaje kolejną formułę, ale rozpoczyna od innego dziecka i ustala inne zadanie ruchowe do wykonania (np. kozłowanie, podrzucanie piłki).

- Uwagi organizacyjne: podczas zadania wszyscy uczniowie ćwiczą rachunek pamięciowy – dodawanie i odejmowanie w wyznaczonym przez nauczyciela przedziale oraz doskonalą wybrane umiejętności ruchowe.

UŁÓŻ RÓWNAWIE

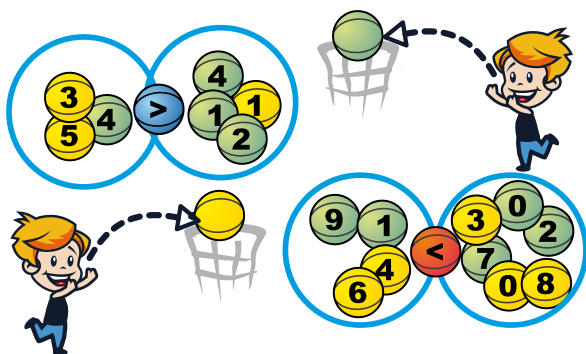
- Cel: doskonalenie rachowania, umiejętność konstruowania działań, rozwijanie orientacji czasowo-przestrzennej oraz wzmacnianie mięśni posturalnych.
- Liczba osób: parzysta
- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty

- Opis: ćwiczący podzieleni są na drużyny, ustawione w rzędach na liniach końcowych boiska. Na sygnał prowadzącego podbiegają do wyznaczonych stanowisk, gdzie czekają na nich piłki eduball. Zadaniem uczniów jest ułożenie prawdziwego działania arytmetycznego. Po jego wykonaniu biegną z powrotem na miejsce i siadają w siadzie skrzyżnym.
- Uwagi organizacyjne: nauczyciel sprawdza ułożone równanie. Wygrywa drużyna, która jako pierwsza ułożyła poprawne równanie. Uczniowie w drodze powrotnej poruszają się w podparze tyłem.
- Np. z dostępnych piłek z liczbami: 0; 1; 2; 3; 4
- oraz ze znakami: $-$; $+$; $=$
- uczniowie mogą ułożyć równanie $3+4=7$

ZBIORY LICZBOWE

- Cel: doskonalenie rachowania, rozwijanie orientacji czasowo-przestrzennej, rozwijanie szybkości biegowej.
- Liczba osób: parzysta
- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: dzieci podzielone są na dwa zespoły. Każdy z zespołów ma przygotowane w dwóch obręczach zbiory piłek, które musi zrównoważyć, ale nie przekładając piłek z istniejących już zbiorów, tylko korzystając z pozostałych piłek rozspanych na sali. Np. 5 piłek w jednej obręczy i 1 piłka w drugiej. Wygrywa zespół, który po poprawnym zrównoważeniu wykona tyle rzutów do kosza, ile wynosi suma piłek w obu zbiorach.

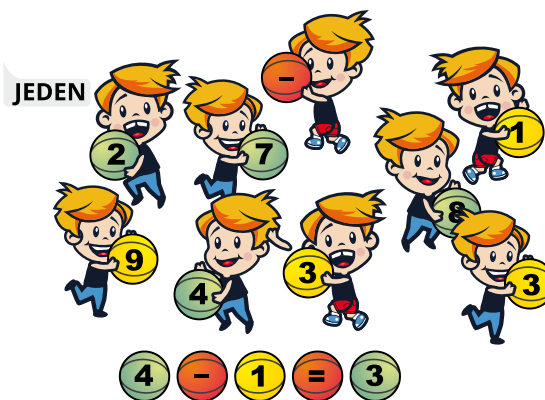

- Modyfikacja: dwa zbiory piłek ułożone w dwóch obręczach gimnastycznych. Zadanie drużyn polega na jak najszybszym przeliczeniu piłek w zbiorach, a następnie położeniu odpowiedniej piłki ze znakiem ($<$ $=$ $>$) pomiędzy obręczami w celu właściwego porównania. Ponadto, po wykonaniu tego zadania, cała drużyna obiega dwa razy swoje zbiory i jak najszybciej powraca na miejsce startu-mety.
- Uwagi organizacyjne: nauczyciel przede wszystkim czuwa nad prawidłowością wykonanego zadania oraz ocenia szybkość wykonania. Dru-

żyna, która zwycięży, otrzymuje 2 punkty, a drużyna przegrana 1 punkt. Ten rodzaj punktacji powoduje, że wszyscy uczestnicy zabawy, w tym również przegrani, są docenieni za swoją działalność. Nauczyciel obserwuje, które z dzieci ma problemy z porównywaniem zbiorów i nie angażuje się w wykonanie zadania oraz zwraca szczególną uwagę na element współpracy w grupie bądź jej brak.

ODEJMOWANIE

- Cel: doskonalenie rachowania, rozwijanie orientacji czasowo-przestrzennej, rozwijanie szybkości biegowej.
- Liczba osób: parzysta
- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: odejmowanie – każde dziecko ma piłkę edukacyjną eduball i porusza się w dowolny sposób po sali. Na sygnał, prowadzący unosi w górę czerwoną piłkę ze znakiem minus ($-$). Zadaniem uczniów jest obliczenie wyniku z odejmowania cyfry znajdującej się na jego piłce od cyfry podanej przez nauczyciela i głośne wypowiedzenie „różnicy”. Po wykonaniu działania dzieci zamieniają się piłkami. Uwaga, w sytuacji, gdy cyfra odejmowana jest większa od odjemnej – działanie jest „niewykonalne”.

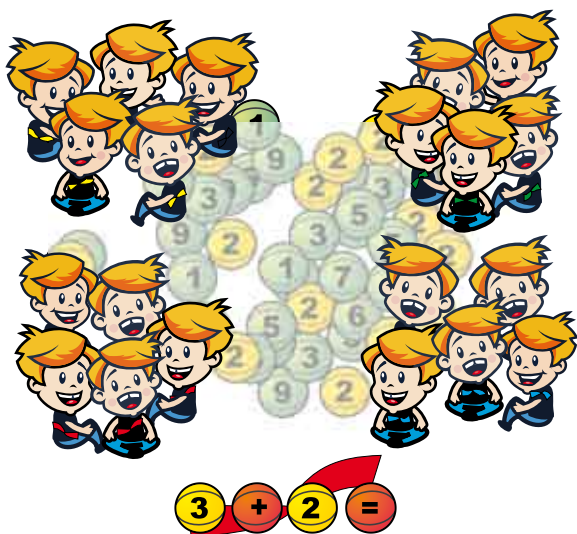
- Uwagi organizacyjne: dzieci, wykonując to zadanie, doskonalą umiejętność odejmowania w zakresie do 10. Nauczyciel może również indywidualnie pytać o wynik działania po to, by wyłonić osoby nieradzące sobie z zadaniem.

DZIAŁANIA

(autor: Jakub Widziak)

- Cel: doskonalenie umiejętności matematycznych z zakresu dodawania i odejmowania, rozwijanie orientacji czasowo-przestrzennej oraz nauka współpracy w grupie.
- Liczba osób: parzysta

- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty

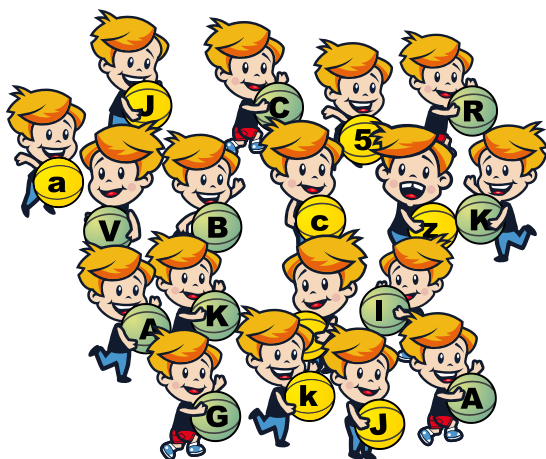
- Opis: prowadzący dzieli grupę dzieci na cztery pięcioosobowe podgrupy. Każda z nich oznaczona jest szarfą w określonym kolorze. Grupy siadają w swoim gronie na obwodzie małego okręgu. Piłki porzucane są po całej sali. Nauczyciel podaje każdej grupie określone działanie matematyczne. Każda z grup ma za zadanie wśród wszystkich rozsypanych piłek odszukać te liczby i znaki, które są potrzebne do utworzenia zadanego działania. Prowadzący, mówiąc działanie, nie podaje wyniku. Dzieci same muszą tę liczbę odnaleźć. Na przykład: prowadzący nadaje grupie oznaczonej szarfą koloru czerwonego następujące działanie: $7+2=...$ i dzieci z danej grupy, mają za zadanie znaleźć cyfry (7 i 2) oraz znaki +, = jak również cyfrę, która daje wynik działania. Wszystkie grupy zaczynają szukać piłek z cyframi w tym samym czasie. Uwagi organizacyjne: zachowanie i utrzymanie porządku w strefie przeprowadzanej zabawy, omówienie zasad fair play.

JĘZYK OBCY

LETTERS

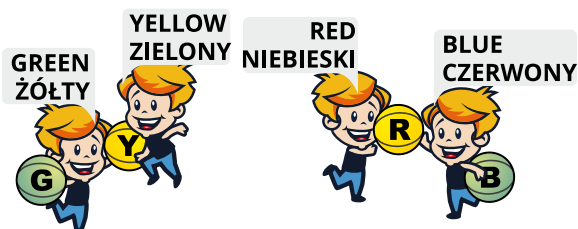
- Cel: doskonalenie zapamiętywania kolejności i wymowy liter w alfabecie angielskim, rozwijanie wybranych zdolności motorycznych i umiejętności ruchowych.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłka eduball dla każdego
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: dzieci z piłkami edukacyjnymi eduball poruszają się po sali w sposób ustalony przez nauczyciela. Na sygnał prowadzącego zatrzymują się i wymawiają głośno w języku polskim i angielskim nazwy liter zapisanych na trzymanej piłce. Po każdym zatrzymaniu wymieniają się piłkami.

- Uwagi organizacyjne: chcąc zwiększyć efektywność nauki alfabetu, można dzielić klasę na mniejsze grupy. Można ponadto wykorzystać do nauki alfabetu w języku angielskim popularną śpiewaną wyliczankę. W początkowym etapie nauczania alfabetu angielskiego ćwiczenia wymowy wykonujemy całą grupą, następnie w mniejszych grupach, parach, a na końcu indywidualnie.

COLOURS

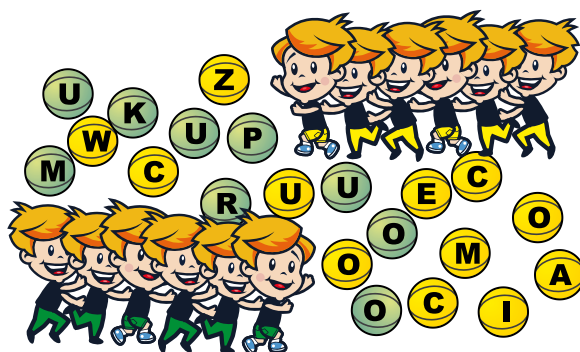
- Cel: nauczanie nazw kolorów w języku angielskim, doskonalenie wybranych umiejętności ruchowych.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłka eduball dla każdego
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty

- Opis: uczniowie mają piłki edukacyjne w 5 kolorach i poruszają się po sali w dowolny sposób. Na sygnał nauczyciela uczniowie wymieniają się piłkami, podając nazwę koloru swojej piłki w języku angielskim (np. „green”, „yellow”, „red”, „blue”, „orange”). Zadaniem osoby przyjmującej piłkę jest przetłumaczenie nazwy na język polski.

ALPHABET

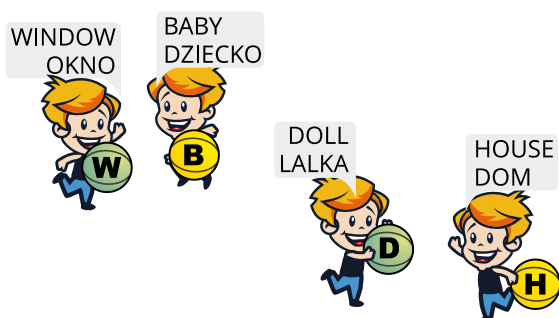
- Cel: doskonalenie znajomości występowania liter w kolejności alfabetycznej w języku angielskim, rozwijanie spostrzegawczości i koncentracji, doskonalenie umiejętności współpracy w grupach.
- Liczba osób: parzysta
- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty

- Opis: podział uczniów na 2 zespoły (zespół zielony i żółty). W zespołach uczniowie ustawiają się w rzędach i chwytają się za ramiona, tworząc w ten sposób eduballowe pociągi. Uczniowie udają się w podróż do Eduballandii w celu poznania i zebrania wszystkich liter alfabetu w języku angielskim. Uczniowie poruszają się po całej sali, śpiewając piosenkę „ABC song: A - B - C - D - E - F - G; H - I - J - K - L - M - N - O - P; Q - R - S - T - U - V; W - X - Y and Z. Now I know my ABC's. Next time won't you sing with me?”. Zespół żółty zbiera piłki w kolorze żółtym, a zespół zielony poszukuje liter na piłkach zielonych.

WORDS

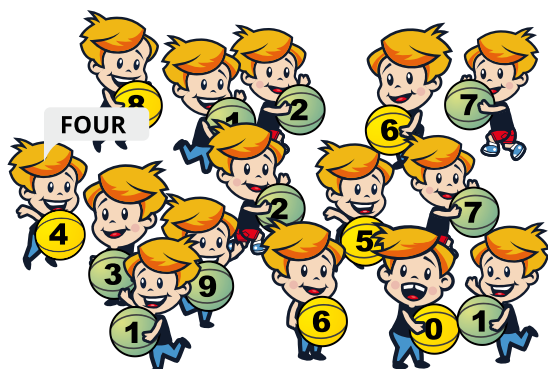
- Cel: wzbogacanie słownictwa w języku angielskim, doskonalenie wybranych umiejętności ruchowych.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłka eduball dla każdego
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty

- Opis: wszyscy uczniowie mają piłki eduball w kolorze żółtym lub zielonym i poruszają się po sali w dowolny sposób. Na sygnał prowadzącego uczniowie wymieniają się piłkami, podając wyraz w języku angielskim rozpoczynający się od litery znajdującej się na otrzymanej piłce. Zadaniem osoby oddającej piłkę jest przetłumaczenie go na język polski. Po wypowiedzeniu wyrazów uczniowie zamieniają się piłkami.

NUMBERS

- Cel: poznanie cyfr w języku angielskim, doskonalenie wybranych umiejętności ruchowych.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłka eduball dla każdego
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty

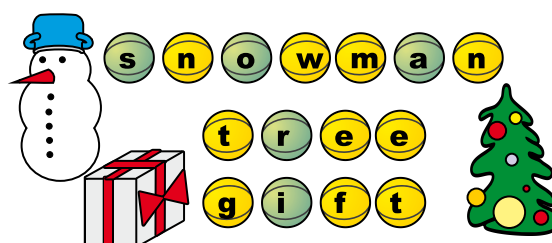

- Opis: uczniowie, trzymając piłki edukacyjne, poruszają się po sali w sposób ustalony przez nauczyciela. Na sygnał prowadzącego zatrzymują się, nauczyciel podaje cyfrę w języku polskim lub angielskim, a dzieci tłumaczą ją, jednocześnie wykonując określone zadania ruchowe tyle razy, ile określa podana cyfra.

EDUWORD SEARCH

- Cel: wzbogacenie słownictwa w języku angielskim w danej kategorii tematycznej (np. Boże Narodzenie), rozwijanie spostrzegawczości, kreatywności i myślenia abstrakcyjnego, doskonalenie wybranych umiejętności ruchowych.

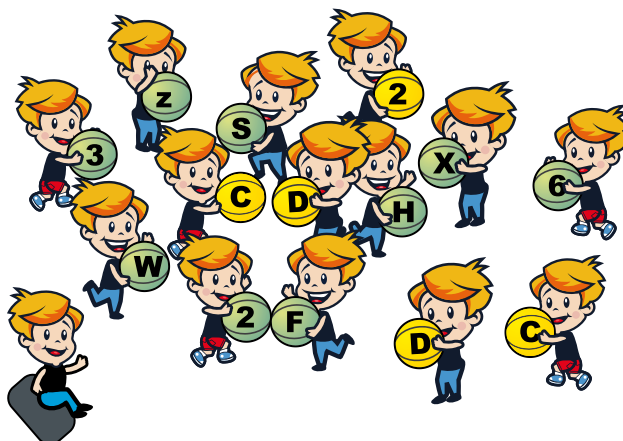
A	E	G	H	J	K	L	B	X	J	T	W	B	D	T	G
O	S	N	O	W	M	A	N	A	M	D	E	C	H	Y	I
Q	O	I	K	F	A	W	U	Y	N	J	T	T	J	P	F
C	M	P	R	T	R	E	E	G	Z	C	F	R	H	I	T

- Liczba osób: parzysta
- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: podział uczniów na zespoły. Zadaniem każdego zespołu jest odszukanie zaszyfrowanych wyrazów na planszy, a następnie ułożenie ich z piłek eduball. Nauczyciel wyznacza poszczególne hasła dla każdej z drużyn. Po zakończeniu zadania uczniowie prezentują swoje hasła.

CATCH ME IF YOU CAN

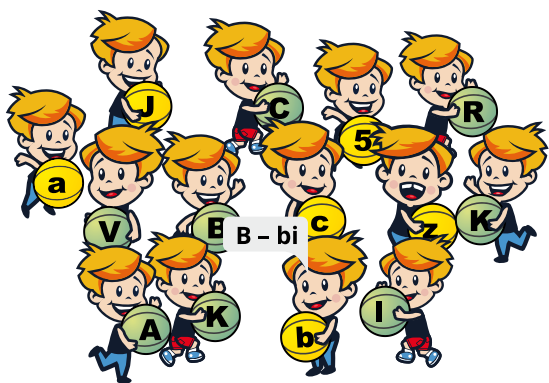
- Cel: wzbogacanie słownictwa w języku angielskim, poznawanie nazw zwierząt w języku angielskim, doskonalenie umiejętności współpracy w grupie, kształtowanie wybranych zdolności motorycznych i umiejętności ruchowych.

- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłka eduball dla każdego
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: wszyscy uczniowie mają piłki w kolorze zielonym. Wyznaczenie dwóch berków, którzy mają piłki z literą C i są kotami (CATS). Zadaniem kotów jest schwytanie jak największej liczby myszy (MOUSES). W wykonywaniu zadania kotom będą przeszkadzały 2 psy (DOGS), z piłkami z literą D oraz 2 osoby z piłkami w kolorze żółtym, które będą pełniły rolę kawałka sera (CHEESE). Myszy mogą uchronić się przed kotami poprzez schowanie się przez 5 sekund za psami. Jeżeli kot dotknie myszki, to te schwytane siadają do klatki (np. ławka). Jednak jest możliwość uwolnienia myszek z klatki poprzez dotknięcie ich przez osoby z żółtymi piłkami.
- Uwagi organizacyjne: nauczyciel dokonuje częstych zmian ról pełnionych przez uczniów.

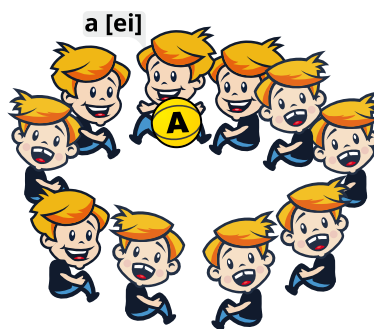
ROZPOZNAJ I POWIEDZ PO ANGIELSKU

- Cel: dzieci doskonalią zapamiętywanie układu i wymowę liter w alfabecie angielskim oraz rozwijają wybrane zdolności motoryczne, jak również umiejętności ruchowe.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłka eduball dla każdego
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: dzieci z piłkami edukacyjnymi poruszają się po sali w sposób ustalony przez nauczyciela. Na sygnał prowadzącego zatrzymują się i wymawiają głośno nazwy liter zapisanych na trzymanej piłce w języku polskim i angielskim (A – ei, B – bi itp.). Po każdym zatrzymaniu wymieniają się piłkami.

- Odmiana: dzieci siedzą na obwodzie koła. Nauczyciel podaje piłkę oznaczoną literą a [ei] jednemu z uczniów, wymawiając głośno i wyraźnie jej nazwę. Dziecko, które otrzymało piłkę, wymawia głośno nazwę litery znajdującej się na piłce w języku angielskim, przekazując ją kolejnej osobie oraz wykonując określone zadanie ruchowe (np. podskoki, przysiady, kozłowanie piłki itp.). To samo czynią dzieci, do których kolejno dociera piłka. Po każdym pełnym okrążeniu przez

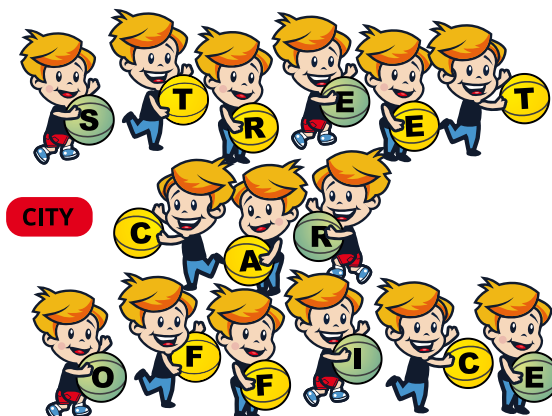
piłkę obwodu okręgu, prowadzący wprowadza kolejną piłkę według alfabetu angielskiego (b [bi], c [si] itd.).

- Odmiana: do krążącej po obwodzie koła piłki (np. a [ei]) dodajemy kolejną (b [bi], c [si], d [di] itd.). Zadaniem każdego dziecka jest wypowiedzenie kolejnej nazwy litery w języku angielskim zapisanej na piłce, która do niego trafia.
- Uwagi organizacyjne: chcąc zwiększyć efektywność nauki alfabetu, można dzielić klasę na mniejsze grupy. Ponadto, można wykorzystać do nauki alfabetu w języku angielskim popularną wyliczankę śpiewaną (ABCD itd. – ei bi si di...). W początkowym etapie nauczania alfabetu angielskiego ćwiczenia wymowy wykonujemy całą grupą, następnie w grupach mniejszych, parach, a w końcowym etapie indywidualnie.

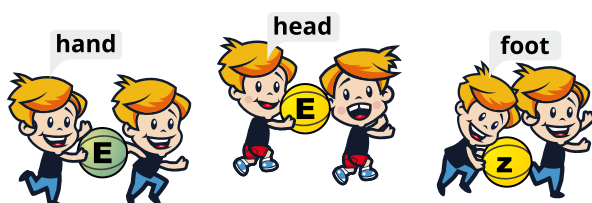
WZBOGACANIE SŁOWNICTWA W JĘZYKU ANGIELSKIM

- Cel: dzieci wzbogacają słownictwo, pisownię i wymowę wyrazów w języku angielskim oraz doskonalą logiczne myślenie i współpracę w grupie. Ponadto, uczniowie doskonalą umiejętności ruchowe.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłka eduball dla każdego
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: każde dziecko z piłką edukacyjną porusza się po sali w dowolny sposób i bawi się nią. Na sygnał prowadzącego uczniowie wymieniają się piłkami, podając wyraz w języku angielskim roz-

poczynający się na literę znajdującą się na otrzymanej piłce. Zadaniem osoby oddającej piłkę jest przetłumaczenie jego znaczenia na język polski.

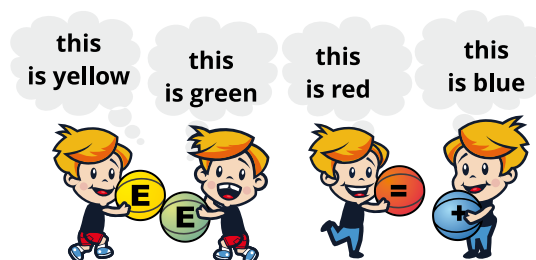
- Odmiana I: dzieci podają wyrazy w języku polskim oraz tłumaczą je na język angielski.
- Odmiana II: grupa dzieci podzielona jest na zespoły zgodnie z kolorami posiadanych piłek. Zadaniem uczniów jest utworzenie jak największej liczby wyrazów związanych tematycznie z wyrazem podanym przez nauczyciela (np. prowadzący podaje wyraz *city*, a dzieci tworzą z piłek wyrazy: *street*, *car*, *house*, *office* itp.).
- Odmiana III: każde dziecko ma piłkę edukacyjną i porusza się w dowolny sposób po sali. Na sygnał, prowadzący podaje nazwę zwierzęcia w języku angielskim. Zadaniem dzieci jest poruszać się z piłką w sposób charakterystyczny dla określonego zwierzęcia (np. *bird* – ptak, *cat* – kot, *horse* – koń, *elephant* – słoń itp.).
- Odmiana IV: berek w parach. Każda osoba w parze (berek oraz uczeń uciekający) ma piłkę edukacyjną i kozłuje ją. Osoba goniąca podaje po angielsku sposób poruszania się podczas berka (np. *jump* – skakać, *run* – biegać, *walk* – iść itp.).

- Odmiana V: berek przekazywany jest poprzez dotknięcie piłką osoby uciekającej w dowolną część ciała i nazwanie jej (np. *hand* – ręka, *arm* – ramie (*bark*), *elbow* – łokieć, *knee* – kolano, *foot* – stopa, *finger* – palec itp.).

ANGIELSKIE KOLORY

- Cel: rozwijanie myślenia logicznego, doskonalenie czasu szybkiej reakcji, szybkości i zwinności.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłka *eduball* dla każdego
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: każde dziecko ma piłkę edukacyjną *eduball* i porusza się po sali w dowolny sposób, bawiąc się nią. Na sygnał prowadzącego uczniowie wymieniają się piłkami, podając nazwę koloru trzymanej piłki w języku angielskim (np. *this is green*, *this is yellow*, *this is red*, *this is blue*, *this is orange*). Zadaniem osoby oddającej piłkę jest przetłumaczenie jego znaczenia na język polski.

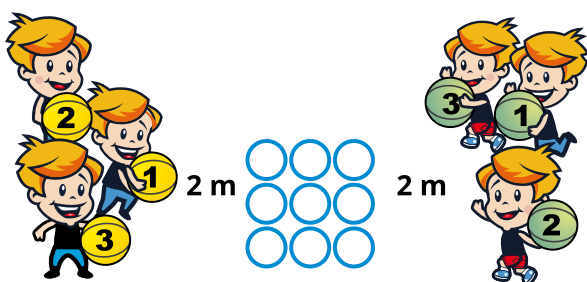

- Odmiana I: dzieci podają pełne zdania w języku polskim oraz tłumaczą je na język angielski (np. *this ball is red*, *this ball is blue*, *this ball is green*, *this ball is yellow*, *this ball is orange*).
- Odmiana II: grupa dzieci podzielona jest na zespoły zgodnie z kolorami posiadanych piłek. Zadaniem uczniów jest utworzenie jak największej liczby wyrazów zaczynających się na literę, która znajduje się na trzymanej przez nauczyciela piłce (np. „F” – *floor*, *foot*, *four*, *friend* itp.).

ZAJĘCIA INTERDYSCYPLINARNE

KÓŁKO – KRZYŻYK

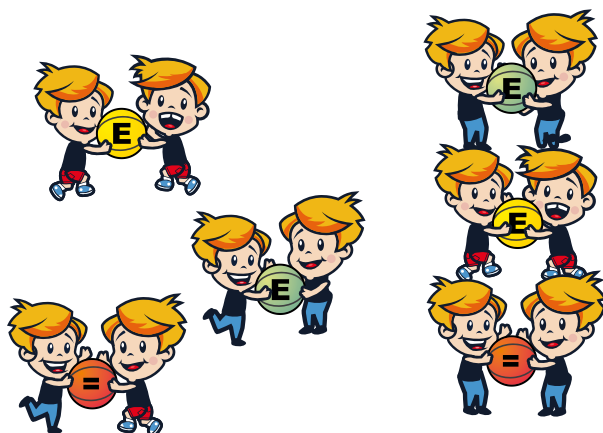
- Cel: rozwijanie myślenia logicznego, doskonalenie czasu szybkiej reakcji, szybkości i zwinności.
- Liczba osób: parzysta
- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: podział uczniów na 2 zespoły (żółty i zielony). Zadaniem każdego zespołu jest ułożenie na ringo 3 piłek w swoim kolorze zgodnie z kolejnością cyfr „1, 2, 3” w układzie poziomym, pionowym lub na skos. Na sygnał prowadzącego pierwsi uczestnicy umieszczają piłkę na ringo, po powrocie do bazy wyrusza kolejna osoba itp. Jeżeli uczestnicy nie mają już piłki w bazie, to mogą zmienić miejsce jednej piłki wcześniej umieszczonej na ringo. Uczestnicy muszą obserwować przeciwną drużynę, ponieważ można powstrzymać ułożenie formacji pozostałym graczom. Zwycięża zespół, który szybciej ułożył piłki w prawidłowej kolejności.

- Modyfikacja: grę można zmodyfikować poprzez wykorzystanie samych kolorów piłek lub liter (np. formacja AWF).

SYGNALIZACJA ŚWIETLNA

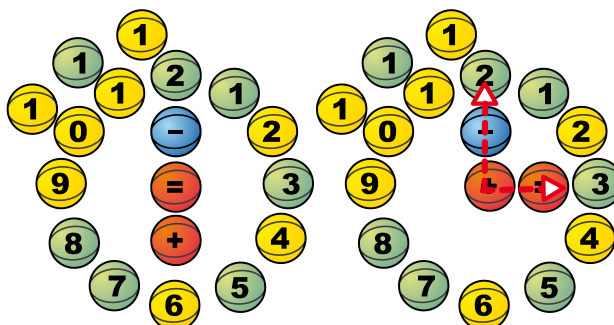
- Cel: kształcenie nawyku właściwego zachowania się w ruchu drogowym oraz utrwalenie podstawowych zasad poruszania się po drogach (sygnalizacja świetlna), doskonalenie orientacji czasowo-przestrzennej.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: podział uczniów w dwójki. Każda dwójka ma piłkę edukacyjną w kolorze czerwonym, zielonym lub żółtym. Wszyscy swobodnie poruszają się po sali w różnych kierunkach. Na sygnał nauczyciela uczniowie ustawiają się w formie sygnalizacji świetlnej. Po wykonaniu zadania wymiana piłek między uczniami.

- Modyfikacja: po ustawieniu się w sygnalizację, nauczyciel wymawia hasło „ZIELONE” – uczniowie z piłkami w tym kolorze biegają po sali, na hasło „ŻÓŁTE” – uczniowie z piłkami żółtymi muszą połączyć się z zielonymi i poruszają się, wykonując imitację hamowania, na hasło „CZERWONE” uczniowie z piłkami czerwonymi łączą się z pozostałymi uczniami. Jeżeli się połączą, uczniowie muszą się zatrzymać.

KTÓRA JEST GODZINA?

- Cel: nauczanie odczytywania godzin na zegarze analogowym, doskonalenie umiejętności współpracy w grupie, doskonalenie wybranych umiejętności ruchowych.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty

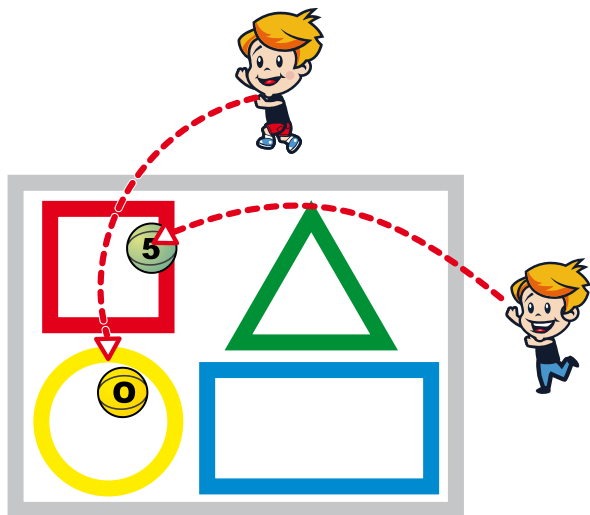

- Opis: nauczyciel ustawia z ringo schemat zegara analogowego. Następnie wspólnie z uczniami ustawia na ringo piłki edukacyjne z cyframi odpowiadającymi za poszczególne godziny. Na środku nauczyciel ustawia piłkę pomarańczową oraz piłkę czerwoną odpowiadającą za godziny i niebieską za minuty. Uczniowie zadają pytanie „Która jest godzina?” a nauczyciel odpowiada „Jest godzi-

na trzecia". Zadaniem uczniów jest prawidłowe ustawienie wskazówek zegara oraz wykonanie zadania ruchowego w liczbie powtórzeń odpowiadających danej godzinie, np. 3 wyskoki.

KSZTAŁTY

- Cel: poznawanie podstawowych figur geometrycznych (koło, kwadrat, trójkąt i prostokąt), doskonalenie wybranych umiejętności ruchowych.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłka eduball dla każdego
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: uczniowie poruszają się po sali z piłkami eduball w 4 kolorach (czerwony, niebieski, zielony i żółty). Na sygnał nauczyciela uczniowie podbiegają do planszy z wyciętymi kształtami figur geometrycznych w różnych kolorach. Zadaniem uczniów jest przerzucenie piłki przez figurę geometryczną w kolorze piłki oraz wypowiedzenie na głos nazwy figury geometrycznej. Po wykonaniu zadania uczniowie wymieniają się piłkami.
- Uwagi organizacyjne: po zakończeniu zabawy uczniowie podają wynik celnych rzutów.
- Modyfikacja I: podział uczniów na 4 zespoły.

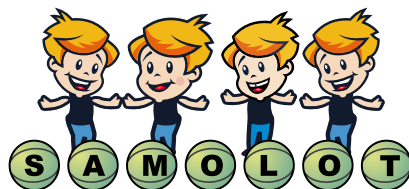

Ustawienie zespołów w rzędach w odległości 2 metrów od planszy z wyciętymi figurami geometrycznymi. Zadaniem uczniów jest rzut piłką eduball do celu, jakim jest dany kształt figury geometrycznej. Jeżeli uczniowie przerzucą piłkę przez figurę w tym samym kolorze, to zespół otrzymuje 2 punkty. W przypadku celnego rzutu przez figurę w innym kolorze niż kolor piłki, zespół otrzymuje 1 punkt. Po zakończeniu rywalizacji zespoły podają sumę punktów. Wygrywa zespół, który zdobędzie największą liczbę punktów.

- Modyfikacja II: podział uczniów na 4 zespoły. Zadaniem każdego zespołu jest ułożenie wskazanej figury geometrycznej z piłek eduball w danym kolorze. Czas na wykonanie zadania to 3 minuty, następnie każda grupa prezentuje swoją figurę geometryczną.

KALAMBURY

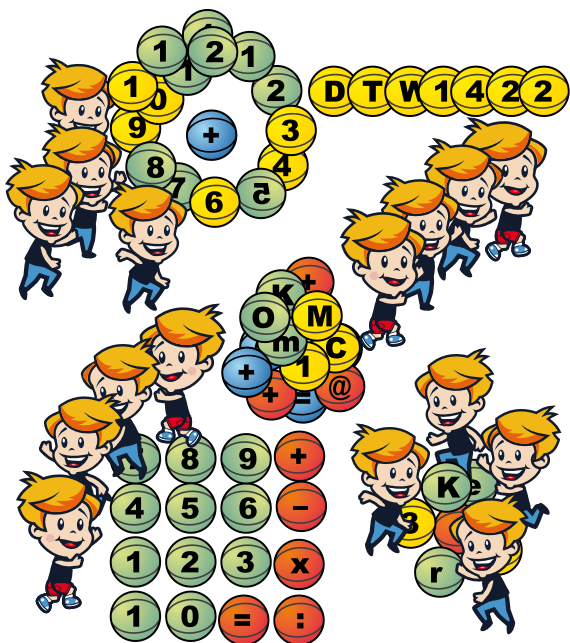
- Cel: rozwijanie kreatywności i myślenia abstrakcyjnego, doskonalenie umiejętności współpracy w grupie, kształtowanie wybranych umiejętności ruchowych.
- Liczba osób: parzysta
- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: podział uczniów na 4 zespoły. Zadaniem każdego z zespołów jest ułożenie nazwy wyznaczonego przez nauczyciela przedmiotu z piłek eduball np. samochód, samolot, tramwaj, autobus, pociąg. Zespoły układają nazwy na ringo w sposób niewidoczny dla pozostałych grup. Następnie każda drużyna prezentuje swój przedmiot, zadaniem pozostałych zespołów jest odgadnięcie, co ułożyli. Jeżeli nazwa zgadza się z wyrazem ułożonym z piłek edukacyjnych, zespoły otrzymują po 1 punkcie.

- Modyfikacja: podział uczniów na 3 grupy. Nauczyciel wyznacza każdemu zespołowi przedmiot, który mają przedstawić za pomocą swoich ciał. Zadaniem pozostałych dwóch grup w ciągu 2 minut jest ułożenie nazwy z piłek eduball. Zespół, który jako pierwszy poprawnie ułoży nazwę przedmiotu, otrzymuje 1 punkt. Po zakończeniu zadania następuje zmiana ról.

EDUTWORY

- Cel: rozwijanie kreatywności i myślenia abstrakcyjnego, doskonalenie umiejętności współpracy w grupie, doskonalenie wybranych umiejętności ruchowych.
- Liczba osób: parzysta
- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: podział uczniów na 4 zespoły. Ustawienie zespołów w bazach w 4 narożnikach sali. Piłki edukacyjne znajdują się na środku sali. Zadaniem uczniów jest utworzenie dowolnych edutworów, wykorzystujących specyfikę piłek edukacyjnych (kolory, litery, cyfry, znaki matematyczne). Czas na wykonanie zadania to 5 minut. W celu przeniesienia potrzebnych ele-

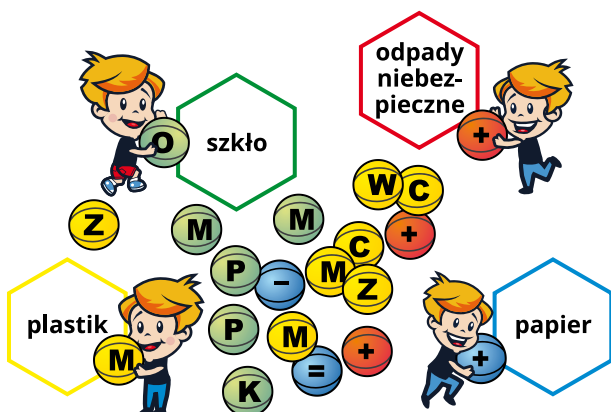

mentów edutworów (piłek) uczniowie muszą współpracować. Ze środka sali uczniowie muszą podawać piłkę między sobą, ale nie mogą poruszać się z nią. Jednocześnie można transportować tylko jedną piłkę. Na koniec zabawy wszystkie grupy prezentują swoją pracę, a pozostałe zespoły starają się odgadnąć przeznaczenie edutworów.

EKOBALL

autor: Fabian Ponitka

- Cel: nauczanie podstawowych zasad z dziedziny ekologii – segregowania śmieci, wzbogacanie spostrzegawczości, rozwijanie zdolności motorycznych oraz doskonalenie wybranych umiejętności ruchowych.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: nauczyciel rozmieszcza podpisane jako plastik, szkło, papier, odpady zmieszane i odpady niebezpieczne kartony/kosze/worki w różnych miejscach na sali. Piłki edukacyjne znajdują się na całej sali. Uczniowie biegają

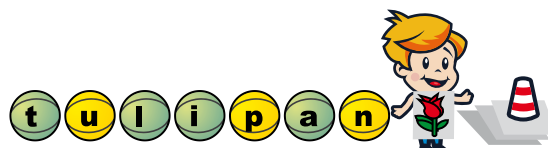
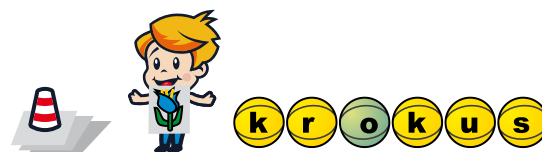

w dowolnych kierunkach po sali, na sygnał zatrzymują się i nauczyciel podaje proste działanie matematyczne. Uczniowie mają za zadanie podać poprawny wynik i wykonać zadanie ruchowe w liczbie powtórzeń odpowiadających wynikowi działania, np. przysiadów, podskoków. Po wykonanej czynności uczniowie biegają po najbliższą piłkę i wrzucają ją do odpowiedniego kosza/kartonu:

- – piłki żółte do kosza z podpisem plastik
- – piłki niebieskie do kosza z podpisem papier
- – piłki zielone do kosza z podpisem szkło
- – piłki czerwone do kosza z podpisem odpady niebezpieczne
- – piłki pomarańczowe do kosza z podpisem odpady zmieszane

ZNAJDŹ I PODPISZ

- Cel: doskonalenie wiadomości z zakresu edukacji przyrodniczej, doskonalenie umiejętności współpracy w grupie, rozwijanie orientacji czasowo-przestrzennej.
- Liczba osób: parzysta
- Przybory: piłki eduball

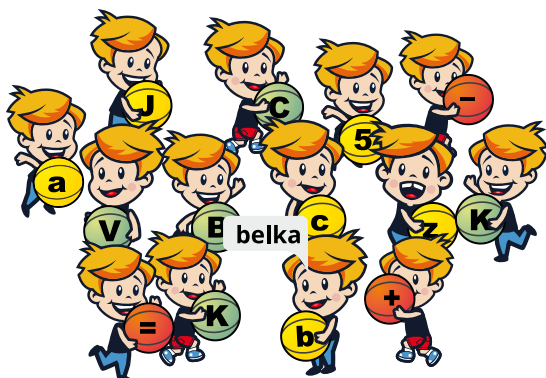

- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: uczniowie podzieleni na 4 zespoły. Każdy zespół otrzymuje kartkę z ilustracją przedstawiającą np. wiosenne kwiaty. Na sali rozłożone są pachołki treningowe, pod którymi ukryte są kartki z różnymi ilustracjami. Zadaniem uczniów jest odnalezienie ukrytego obrazka pod pachołkiem na boisku, a następnie ułożenie jego nazwy z piłek eduball.

MULTIBEREK

- Cel: utrwalanie wiadomości związanych z interdyscyplinarnymi treściami nauczania (np. język polski, matematyka, przyroda, język obcy), doskonalenie orientacji czasowo-przestrzennej i szybkości reakcji.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłka eduball dla każdego
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty

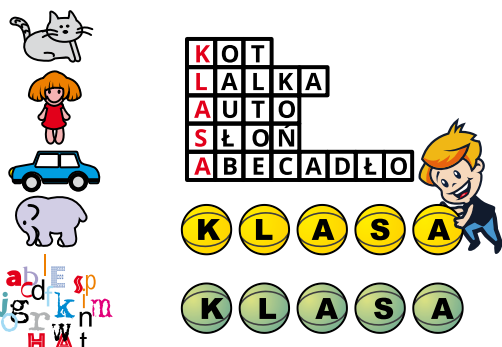
- Opis: wszyscy uczniowie mają piłki w kolorze zielonym lub żółtym. Nauczyciel wyznacza 3 berków z piłkami czerwonymi. Zadaniem berków jest schwytanie pozostałych uczestników, którzy mogą obronić się przed berkiem poprzez wypowiedzenie wyrazu z danej kategorii tematycznej (np. rośliny, zwierzęta itd.), rozpoczynającego się na literę z piłki.

- Modyfikacja: wszyscy uczniowie mają piłki w kolorze zielonym lub żółtym. Nauczyciel wyznacza 3 berków z piłką pomarańczową, czerwoną i niebieską. Berek pomarańczowy związany jest z językiem angielskim, berek czerwony z językiem polskim, a berek niebieski z matematyką. Zadaniem berków jest schwytanie pozostałych uczestników. Uczestnicy mogą obronić się przed berkiem poprzez wypowiedzenie wyrazu z danego przedmiotu rozpoczynającego się na literę z piłki (CAT, KWIAT) lub działania matematycznego, którego wynikiem jest cyfra ze swojej piłki. Błędny lub powtórzony wyraz oraz zbyt długi czas wypowiedzenia powoduje zmianę berka.

KRZYŻÓWKA

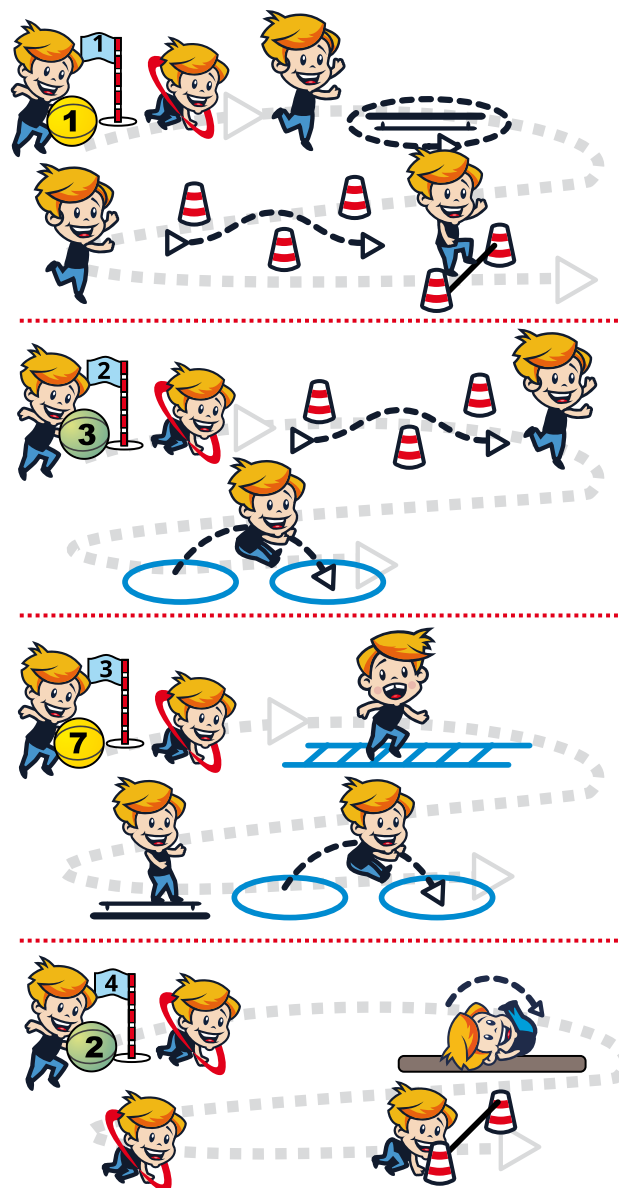
- Cel: doskonalenie wiadomości związanych z interdyscyplinarnymi treściami nauczania, doskonalenie umiejętności współpracy w grupie.
- Liczba osób: parzysta
- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: podział uczniów na 2 zespoły (żółty i zielony). Ustawienie uczniów na linii startu w szeregu. Zadaniem uczniów jest rozwiązanie

krzyżówki oraz ułożenie hasła z piłek eduball. Pierwszym zadaniem uczniów jest rozwiązanie krzyżówki, która ułożona jest na półmetku. Uczniowie przemieszczają się do piłek dwójkami, prowadzący ustala sposób poruszania się (bieg, skoki, krok dostawny, skip A itd.). Każda dwójka odpowiada tylko na jedno pytanie i zapisuje rozwiązanie w krzyżówce. Po rozwiązaniu krzyżówki zadaniem wszystkich uczniów jest ułożenie hasła z piłek eduball na linii startu. Po zakończeniu zadania nauczyciel przyznaje punkty za szybkość i poprawność wykonania.

EDUBALLOWY TOR PRZESZKÓD

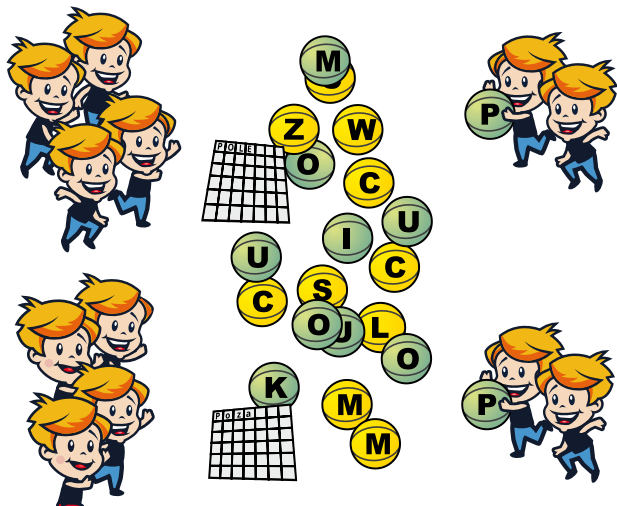
- Cel: doskonalenie umiejętności z zakresu matematyki i języka polskiego, rozwijanie zwinności, szybkości i koordynacji ruchowej.
- Liczba osób: parzysta
- Przybory: piłka eduball dla każdego
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty

- Opis: podział uczniów na 4 grupy. Wszyscy uczniowie mają piłki w kolorze żółtym lub zielonym. Zadaniem uczniów jest jak najszybsze pokonanie całego toru przeszkód oraz wykonanie zadań przy stacjach oznaczonych chorągiewkami. Na stacji I uczniowie zapisują działanie matematyczne zawierające cyfrę ze swojej piłki, następnie pokonują fragment toru przeszkód: przejście przez szarfę, obiegnięcie ławeczki gimnastycznej, bieg slalomem pomiędzy pachołkami treningowymi, przeskok nad tyczkami. Na stacji II uczniowie zapisują wyraz o liczbie liter odpowiadającej cyfrze z piłki i pokonują kolejny fragment toru przeszkód: przejście przez szarfę, bieg slalomem pomiędzy pachołkami treningowymi, skoki obunóż przez obręcze hula-hoop. Na stacji III uczniowie zapisują wyraz rozpoczynający się na literkę z piłki i przechodzą do kolejnego fragmentu toru: przejście przez szarfę, przeskoki obunóż bokiem przez drabinkę koordynacyjną, przejście przez odwróconą ławeczkę gimnastyczną, skoki jednonóż przez obręcze hula-hoop. Na stacji IV uczniowie uzupełniają lukę w działaniu matematycznym oraz pokonują kolejny fragment toru: przejście przez szarfę, przetoczenie bokiem przez materac, przejście przez szarfę oraz przejście pod tyczkami.

PAŃSTWA, MIASTA

- Cel: doskonalenie wiadomości z różnych kręgów tematycznych, doskonalenie umiejętności współpracy w grupie, rozwijanie wybranych umiejętności ruchowych.
- Liczba osób: parzysta
- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: podział uczniów na 2 zespoły, ustawienie uczniów w dwójkach na linii startu. Na półmetku znajduje się kartka z tabelą z kategoriami: państwo, miasto, zwierzę, roślina, imię, przedmiot. Piłki edukacyjne są rozsypane na połowie sali sportowej. Nauczyciel wymawia literę, np. „P”.

Zadaniem pierwszej dwójki jest odnalezienie piłki z literą „P”, wpisanie jednego wyrazu z losowo wybranej kategorii na kartce, powrót na miejsce i przekazanie piłki kolejnej dwójce. Pierwsza runda kończy się, kiedy uczniowie uzupełnią wszystkie pola w tabeli. Nauczyciel podaje kolejną literę i zadanie rozpoczyna się od nowa.

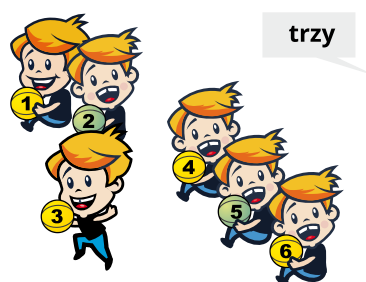
- Uwagi organizacyjne: nauczyciel może przyznawać punkty za szybkość i poprawność wykonania zadania.

POZNAJEMY LICZEBNIKI I RACHUJEMY

- Cel: doskonalenie wiadomości z różnych kręgów tematycznych, doskonalenie umiejętności współpracy w grupie, rozwijanie wybranych umiejętności ruchowych.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłka eduball dla każdego
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: dzieci z piłkami edukacyjnymi poruszają się po sali w sposób ustalony przez nauczyciela. Na sygnał prowadzącego uczniowie zatrzymują się, nauczyciel podaje cyfrę w języku polskim lub angielskim, a dzieci tłumaczą ją, jednocześnie wykonując określone zadania ruchowe tyle razy, ile określa podana cyfra.
- Odmiana I: na sygnał prowadzącego dzieci zatrzymują się i podają nazwę cyfry znajdującej się na trzymanej piłce w języku polskim oraz angielskim – po wypowiedzeniu jej wymieniają się piłkami.

- Odmiana II: dzieci siedzą w rzędach w kolejności zgodnej z cyframi znajdującymi się na trzymany piłkach (od 1 do 9 oraz 0). Prowadzący lub uczeń przez niego wyznaczony głośno wypowiada nazwę dowolnej cyfry w języku angielskim. Osoba, posiadająca piłkę z wywołaną cyfrą, rozpoczyna wykonywanie określonych zadań ruchowych (np. bieg, rzut, strzał do bramki itp.).

- Odmiana III: ustawienie jak wyżej, lecz nie startują osoby posiadające piłkę z cyfrą parzystą lub nieparzystą (zasady ustala prowadzący). Dziecko wykonujące zadanie ruchowe (przed jego rozpoczęciem) ma obowiązek głośno powtarzać cyfrę w języku angielskim.
- Uwagi organizacyjne: możemy (podobnie jak podczas nauki języka polskiego i matematyki) z wykorzystaniem piłek edukacyjnych wprowadzić pojęcia działań w języku angielskim (np. dodawanie – add, odejmowanie – subtract, mnożenie – multiply oraz dzielenie – divide).
- Odmiana IV: ustawienie jak wyżej, lecz nauczyciel podaje zadanie w języku angielskim (np. How much is it: two and two?) Dziecko wykonujące zadanie ruchowe (przed jego rozpoczęciem) ma obowiązek głośno powtarzać pełne rozwiązanie w języku angielskim (np. two and two is four).
- Odmiana V: ustawienie jak wyżej, nauczyciel podaje inne zadania matematyczne w języku angielskim (np. How much is it: eight minus five?, How much is it: six multiplied by three?, How much is it: twenty four divided by eight?).

ZAJĘCIA RUCHOWE Z EDUBALLAMI ZINTEGROWANE Z TREŚCIAMI JĘZYKA POLSKIEGO I MATEMATYKĄ¹

ZASZYFROWANE WYRAZY

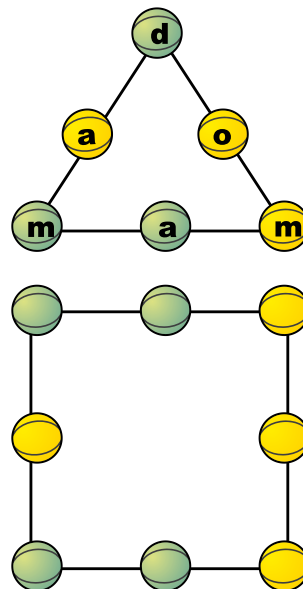
- Cel: dzieci doskonalić tworzenie wyrazów poprzez łączenie oznaczeń literowych i cyfrowych oraz rozpoznawanie figur geometrycznych. Ponadto uczniowie doskonalić umiejętności ruchowe.
- Liczba osób: parzysta
- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: uczniowie podzieleni są na dwa zespoły, które znajdują się w różnych miejscach sali (np. na dwóch połowach sali, na dwóch połowach boiska do piłki siatkowej itp.), gdzie rozsypane są piłki edukacyjne (taki sam zestaw piłek dla obu grup). Na sygnał, prowadzący zapisuje na tablicy lub pokazuje wcześniej przygotowaną planszę z układem cyfr, które odpowiadają określonym literom (na każdej piłce znajduje się cyfra oraz litera). Zadaniem dzieci jest odnalezienie piłek z oznaczonymi cyframi i odczytanie „zaszyfrowanego wyrazu”.

$$\begin{matrix} 1 \\ w \end{matrix} + \begin{matrix} 9 \\ 6 \\ o \end{matrix} + \begin{matrix} 9 \\ z \end{matrix} = \frac{19}{wóz}$$

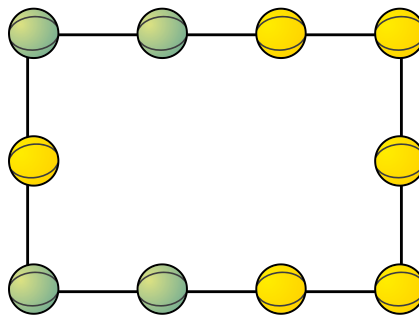
Piłki edukacyjne wykorzystywane w łączeniu treści języka polskiego z matematyką.

- Odmiana: dzieci podzielone są na dwa zespoły, otrzymują kartki z narysowanym (np. trójką-

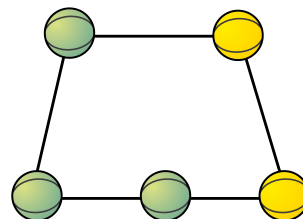
tem), na którego wierzchołkach znajdują się piłki z widoczną literą. Na bokach trójkąta znajdują się wolne miejsca, które należy uzupełnić piłką z taką literą, aby utworzyć wyraz trzyliterowy. Zwycięża grupa, która szybciej wykona zadanie i odczyta utworzone wyrazy. Podobne zadania można konstruować dla czworoboku (np. kwadratu), tworząc cztery wyrazy trzyliterowe lub czteroliterowe itd., a dla prostokąta dwa wyrazy, np. dwuliterowe i dwa trzyliterowe itd.

Rozpoznawanie figury geometrycznej – tworzenie wyrazów czteroliterowych, (piłki edukacyjne ułożone w kwadrat).

Rozpoznawanie figury geometrycznej – tworzenie wyrazów dwu-, trzy- i czteroliterowych, (piłki edukacyjne ułożone w prostokąt).

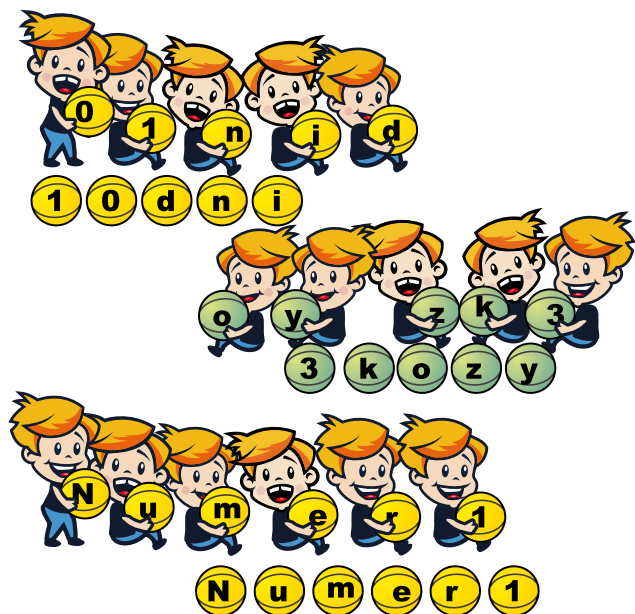

Rozpoznawanie figury geometrycznej – tworzenie wyrazów dwu-, trzy-, cztero- i pięcioliterowych, (piłki edukacyjne ułożone w trapez).

¹ Materiały pochodzą z książki A. Rokity, T. Rzepy: *Piłki edukacyjne w kształceniu wczesnoszkolnym*, Wrocław 2005.

UKŁADAMY WYRAZY I DZIAŁANIA MATEMATYCZNE

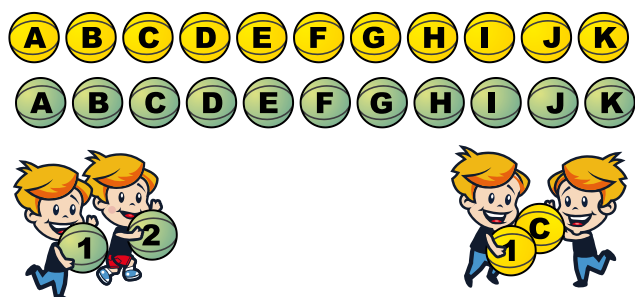
- Cel: dzieci doskonają umiejętność logicznego myślenia w zakresie tworzenia wyrazów oraz dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia oraz kształtują zdolności motoryczne.
- Liczba osób: parzysta
- Przybory: piłka eduball dla każdego ucznia
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty

- Opis: każde dziecko ma piłkę edukacyjną. Uczniowie podzieleni są na zespoły zgodnie z kolorami posiadanych piłek. Zadaniem uczniów jest ułożenie z piłek jak największej liczby wyrazów, jednocześnie dodając wartości cyfr znajdujących się na piłkach tworzących wyraz. Uwagi organizacyjne: istnieje możliwość wprowadzenia innych działań matematycznych.

DŹWIĘKI MUZYCZNE

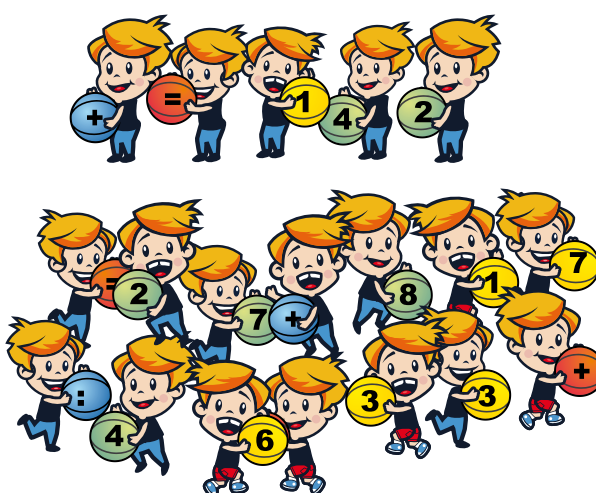
- Cel: doskonalenie umiejętności ruchowych, utrwalanie wybranych nazw dźwiękowych.
- Liczba osób: parzysta
- Przybory: piłki eduball
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty

- Opis: dzieci podzielone są na dwie drużyny i siedzą w dwóch rzędach. Zadanie polega na jak najszybszym ułożeniu przez drużyny podanych nazw dźwiękowych oraz obliczeniu sumy z cyfr znajdujących się na wszystkich ułożonych piłeczkach. Drużyna, która wykona zadanie, wykonuje tyle rzutów do kosza, na ile wskazuje uzyskana z działania suma. Drużyna, ukończywszy ćwiczenie, siada w wyznaczonym miejscu i podnosi ręce do góry.
- Uwagi organizacyjne: nauczyciel obserwuje przebieg konkurencji i ocenia poprawność wykonywanego zadania. Po zakończeniu konkurencji wyłania zwycięzców oraz wyjaśnia ewentualne błędy. Jeżeli nauczyciel widzi, że zadanie sformułowane przez niego jest dla niektórych dzieci zbyt trudne, stosuje dla nich zadanie dodatkowe o podobnej atrakcyjności.

PIESKI NA SPACERZE, PIESKI W DOMU

- Cel: rozwijamy orientację czasowo-przestrzenną, poznajemy kolory.
- Liczba osób: dowolna
- Przybory: piłka eduball dla każdego ucznia
- Teren: sala sportowa lub teren otwarty
- Opis: każde z dzieci ma piłkę w dowolnym kolorze. Na polecenie nauczyciela „pieski spacerują”, wszystkie dzieci biegają po całej sali w dowolnych kierunkach, wykonując przy tym z piłką dowolne czynności (podrzucanie, rzucanie do kosza, odbijanie o ścianę, toczenie). Natomiast na polecenie „pieski w domu” wszystkie dzieci, trzymając piłeczki w rękach, starają się jak najszybciej ustawić w szeregu w wyznaczonym miejscu na sali.
- Uwagi organizacyjne: zabawa ta ma charakter

organizacyjno-porządkowy, a przy tym pozwala dzieciom wykonywać zadania ruchowe najbardziej im odpowiadające. Nauczyciel w tym czasie obserwując reakcje uczniów, jest w stanie określić kreatywność ćwiczących oraz stopień ich aktywności ruchowej.

EDUball

PIŁKI EDUBALL

„BAWIAĆ – UCZĘ SIĘ”

WWW.EDUBALL.PL

SMART - EDUBALL.PL • TEL.: 505 111 443, 71 756 80 28 • FAX: 71 733 66 70 • SKLEP@EDUBALL.EU

Rok założenia 1946

ZAPRASZAMY NA STUDIA PODYPLOMOWE **WYCHOWANIE FIZYCZNE W EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ I PRZEDSZKOLNEJ**

ORGANIZATOR

Centrum Doskonalenia Kadr
Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu

Celem studiów jest uzyskanie przez nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej i edukacji przedszkolnej uzupełniających kwalifikacji do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego zgodnie z założeniami podstawy programowej.

Zajęcia programowe obejmują między innymi: antropomotorykę; taneczno-rytmiczne środki ruchowe; artystyczne środki wyrazu ruchowego; gry edukacyjne z piłką, gimnastyczne środki ruchowe; zabawy i gry ruchowe; teorię, dydaktykę i metodykę wychowania fizycznego.

pocztą: cdk@awf.wro.pl ■ telefon: 71/347 31 85 ■
■ Adres: ul. Witelona 25 p.013, 51-617 Wrocław ■

Rok założenia 1946

EDUball

